

adviseurs in
ruimtelijke
ontwikkeling

Beleidskader Omgevingsplan

Landelijk gebied

Gemeente Zutphen

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Leeswijzer	3
2	Gebiedskwaliteiten	5
2.1	Landschap en cultuurhistorie	5
2.2	Archeologie	20
2.3	Natuur en Bos	22
2.4	Water	28
3	Functionele kwaliteiten	35
3.1	Agrarische bedrijven	35
3.2	Niet-agrarische bedrijven	38
3.3	Wonen	40
3.4	Landgoederen	41
3.5	Verkeer	42
3.6	Recreatie, toerisme en sport	42
3.7	Funcitieverandering	43
3.8	Aan huis verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteiten en nevenactiviteiten	46
3.9	Inwoning en mantelzorg	48
3.10	Duurzame energie	48
3.11	Kabels en leidingen	52
3.12	Parkeren	52
4	Milieukwaliteiten	54
4.1	Bodem	54
4.2	Geluid	54
4.3	Geur	55
4.4	Lucht	56
4.5	Externe veiligheid	56
4.6	Gezondheid	59
5	Overige onderwerpen	61
5.1	APV en andere verordening	61

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het geldende bestemmingsplan voor het buitengebied is momenteel verouderd. Als basis voor het de nieuwe planvorming is op 30 november 2015 de Visie Landelijk gebied vastgesteld.

Naast een vertaling van het ambitieniveau uit de visie in het bestemmingsplan, heeft de gemeente de wens om vooruitlopend op de inwerkingtreding van de Omgevingswet meer onderwerpen in het bestemmingsplan te regelen, dan alleen de ruimtelijk gerelateerde onderwerpen. Het is de bedoeling dat alle onderwerpen die de fysieke leefomgeving raken, worden neergelegd in het nieuwe bestemmingsplan. Dus krijgen onder meer ook de Bomenverordening, APV en de Erfgoedverordening een plek in het nieuwe bestemmingsplan. Omdat het niet mogelijk is een dergelijk bestemmingsplan vast te stellen onder de Wet ruimtelijke ordening heeft de gemeente gekozen voor een 'bestemmingsplan met verbrede reikwijdte' als bedoeld in artikel 7c van het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet, hierna omgevingsplan genoemd. Daartoe heeft de gemeente het project aangemeld bij het ministerie. Het project is opgenomen in de 14de tranche.

Het nieuwe omgevingsplan implementeert niet alleen de visie maar alle wet- en regelgeving dat betrekking heeft op de fysieke leefomgeving en dan zowel wet- en regelgeving op rijks-, provinciaal, regionaal en gemeentelijk niveau.

In dit document, dat als bijlage bij het omgevingsplan wordt gevoegd, is al dat beleid geïnventariseerd en samengevat. Het vormt dus een achtergronddocument dat inzicht geeft in waar bepaalde regels vandaan komen.

1.2 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk wordt in de volgende hoofdstukken ingegaan op de inhoudelijke uitgangspunten van het op te stellen omgevingsplan.

In alle hoofdstukken is sprake van een vergelijkbare opbouw. Eerst wordt ingegaan op het bestaande wettelijke kader. Hierna wordt in de paragraaf 'Regeling in dit omgevingsplan' ingegaan op welke wijze dit bestaande kader zal worden verwerkt in het omgevingsplan.

De hoofdstukindeling is als volgt:

- In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de gebiedskwaliteiten in het plangebied.
- In hoofdstuk 3 wordt nader ingegaan op de functionele kwaliteiten die in het landelijke gebied aanwezig zijn en in het omgevingsplan dienen te worden geregeld. Per functie wordt de geldende wet- en regelgeving (rijk, provincie en gemeente) besproken.
- In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de milieukwaliteiten die in het plangebied aanwezig zijn.

- In hoofdstuk 5 wordt ten slotte nader ingegaan op de overige onderwerpen, zoals kabels en leidingen alsmede onderwerpen die voortkomen uit de –in het omgevingsplan op te nemen– verordeningen, zoals de Algemene Plaatselijke Verordening (APV).

2 Gebiedskwaliteiten

2.1 Landschap en cultuurhistorie

Rijksbeleid

Landschap

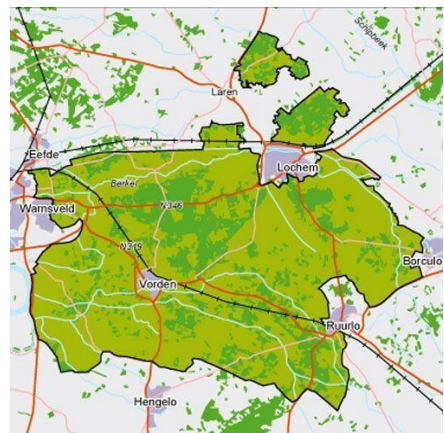
In de Nota Ruimte van 2005 heeft de Nederlandse overheid twintig Nationale Landschappen aangewezen. Het plangebied valt deels binnen het Nationaal Landschap De Graafschap. Het plangebied grenst verder aan Nationaal Landschap De Veluwe, maar omdat het hier niet binnen gelegen is, is dit niet van invloed op de regeling in het omgevingsplan.

Nationaal Landschap De Graafschap

Bepalend voor het landschap is de kleinschaligheid. Naast essen en weilanden vinden we er buitenplaatsen, landgoederen, riviertjes, beken, onverharde wegen, gehuchten en dorpen.

Het gebied heeft een sterk agrarisch karakter. Het streven is dat een deel van de grondgebonden landbouwbedrijven de bedrijfsvoering verbreedt met natuur- en landschapsbeheer en recreatie-activiteiten of innoveert met bijvoorbeeld fokkerij of verwerking tot streekproducten. Er is een toeristisch-recreatieve infrastructuur die men verder wil ontwikkelen, mede met bijzondere initiatieven.

(Bron: Nota Ruimte)

Afbeelding Nationaal Landschap Graafschap

Sinds 2012 is het rijksbeleid voor Nationale Landschappen beëindigd. De provincies hebben het beleid voor de Nationale Landschappen overgenomen. Verderop in deze paragraaf wordt bij 'Provinciaal beleid' daarom nader ingegaan op dit onderwerp.

Cultuurhistorie

NOVI en Barro

De Nationale omgevingsvisie (NOVI)) bepaalt welke uitspraken van het kabinet bedoeld zijn om kaders te stellen aan de ruimtelijke besluitvormingsmogelijkheden op lokaal niveau. Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) bevestigt in juridische zin die kaderstellende uitspraken. Het gaat onder meer om nationale belangen als Rijksvaarwegen, Defensie, Ecologische Hoofdstructuur, Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, Hoofdwegen en hoofdspoorwegen, Elektriciteitsvoorziening, Buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen en Primaire waterkeringen. Slechts daar waar een directe doorwerking niet mogelijk is, bij de Ecologische hoofdstructuur en bij de Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, is gekozen voor indirecte doorwerking via provinciaal medebewind.

Er worden vier prioriteiten voor Nederland geformuleerd:

- ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie;
- duurzaam economisch groeipotentieel;
- sterke en gezonde steden en regio's;
- toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Eén van de nationale belangen is 'Unieke landschappelijke kwaliteiten worden versterkt en beschermd'.

Wat betreft cultuurhistorie geldt dat uitsluitend erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde zijn beschermd. Binnen het plangebied is geen dergelijk erfgoed gelegen.

Modernisering van de monumentenzorg

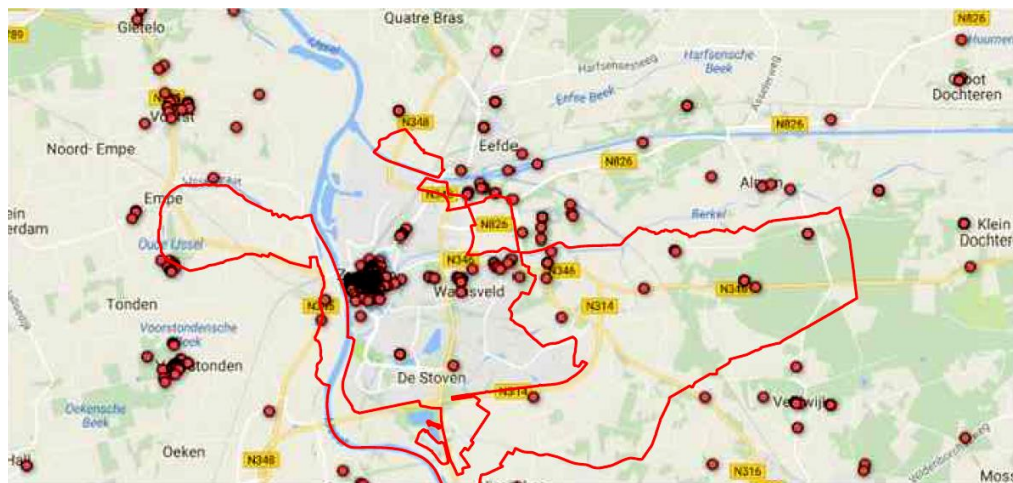
Sinds 2009 is de Modernisering Monumentenzorg (MoMo) van kracht. MoMo streeft naar meer aandacht voor cultuurhistorie bij behoud, ontwikkeling en versterking van landschap, dorp en stad. De hoofdpunten van MoMo zijn:

- het meewegen van cultuurhistorische belangen in de ruimtelijke ordening;
- het streven naar krachtiger en eenvoudiger regels;
- het herbestemmen van monumenten die hun functie verliezen.

Het besluit van 17 juni 2011 heeft op dit punt in het Besluit ruimtelijke ordening, het Besluit omgevingsrecht en het Besluit archeologische monumentenzorg aanpassingen gebracht. Dit besluit vertaalt in juridische termen de verankering van cultuurhistorische waarden in een juridisch plan, bijvoorbeeld bestemmingsplannen. Cultureel erfgoed moet op het hele gemeentelijk grondgebied meegewogen worden, en niet alleen in beschermde dorps- en stadsgezichten.

Erfgoedwet

De Erfgoedwet bundelt de wet- en regelgeving voor behoud en beheer van het cultureel erfgoed in Nederland. Onder meer de aanwijzing van Rijksmonumenten is opgenomen in de Erfgoedwet. In het plangebied bevinden zich enkele rijksmonumenten. Dit blijkt uit de navolgende overzichtskaart.

Overzichtskaart Rijksmonumenten (bron: <http://rijksmonumenten.nl/plaatsen/>)

Provinciaal beleid

Op 19 december 2018 hebben Provinciale Staten de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland vastgesteld. De provincie heeft in de Omgevingsvisie een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland centraal gesteld.

- *Gezond en veilig*. Dat = een gezonde leefomgeving, schone en frisse lucht, een schoon milieu, een niet vervuilde bodem, voldoende schoon en veilig (drink)water, bescherming van onze flora en fauna. Dat = voorbereid zijn op klimaatverandering, zoals hitte, droogte, bosbranden en overstromingen. En, dat = aandacht hebben voor verkeersveiligheid en veilige bedrijvigheid.
- *Schoon en welvarend*. Dat = een dynamisch, duurzaam en aantrekkelijk woon-, werk- en ondernemersklimaat, goed bereikbaar en met een goed functionerende arbeidsmarkt en dito kennis- en onderwijsinstellingen. Maar dat = ook: het tegengaan van schadelijke uitstoot, afval en uitputting van grondstoffen. En: het investeren in nieuwe, alternatieve vormen van energie.

Onderdeel van de Omgevingsvisie zijn diverse thematische visieschetsen met de volgende thema's:

- Energietransitie: van fossiel naar duurzaam.
- Klimaatadaptie: omgaan met veranderend weer.
- Circulaire economie: sluiten van kringlopen.
- Biodiversiteit: werken met de natuur.
- Bereikbaarheid: duurzaam verbonden.
- Vestigingsklimaat: een krachtige, duurzame topregio.
- Woon- en leefomgeving: dynamisch, divers, duurzaam.

De Omgevingsvisie bevat de strategische ambities voor de lange termijn.

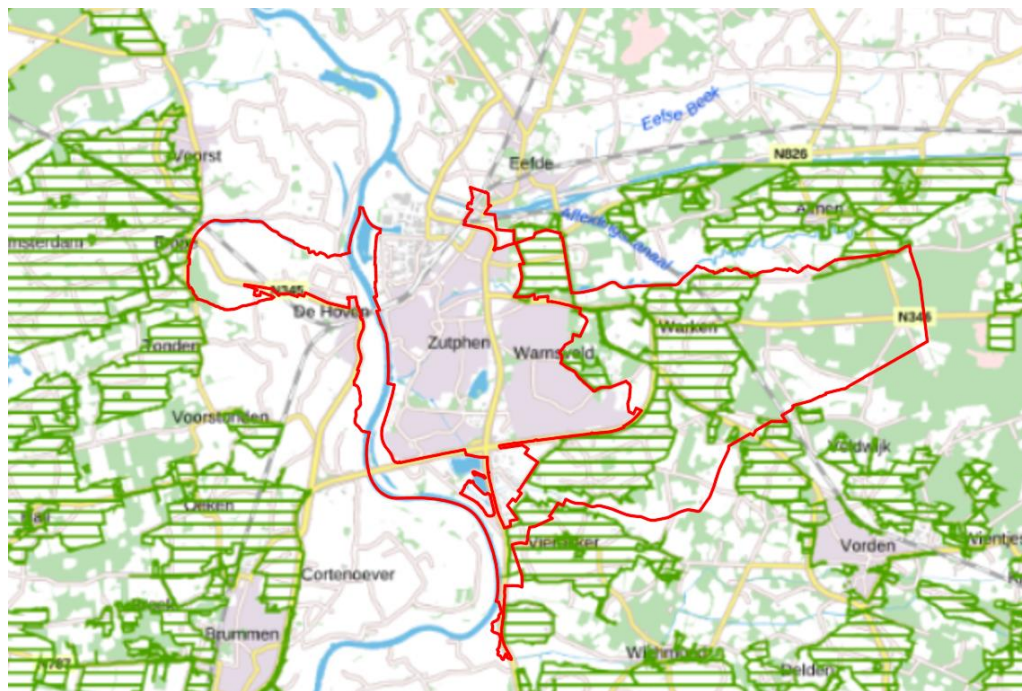
De Omgevingsverordening wordt ingezet voor die onderwerpen waarvoor de provincie eraan hecht dat de doorwerking van het beleid van de Omgevingsvisie juridisch gewaarborgd is. De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen.

De Omgevingsverordening richt zich net zo breed als de Omgevingsvisie op de fysieke leefomgeving in de Provincie Gelderland. Dit betekent dat vrijwel alle regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving opgenomen zijn in de Omgevingsverordening. Het gaat hierbij om regels op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, water, mobiliteit en bodem. De verwachting is dat de Omgevingsverordening op termijn alle regels zal gaan bevatten die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving.

Raadpleging van de digitale Omgevingsverordening toont dat er specifieke provinciale belangen spelen die van toepassing zijn op onderhavig plangebied. Hieronder worden de specifieke belangen uit de verschillende themakaarten behandeld.

Themakaart landschap

Het beleid inzake de nationale landschappen is overgenomen in het provinciale beleid en opgenomen in de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening Gelderland . Op navolgende kaart is het gebied aangeduid.

Kaartbeeld themakaart landschap (bron ruimtelijke plannen/)

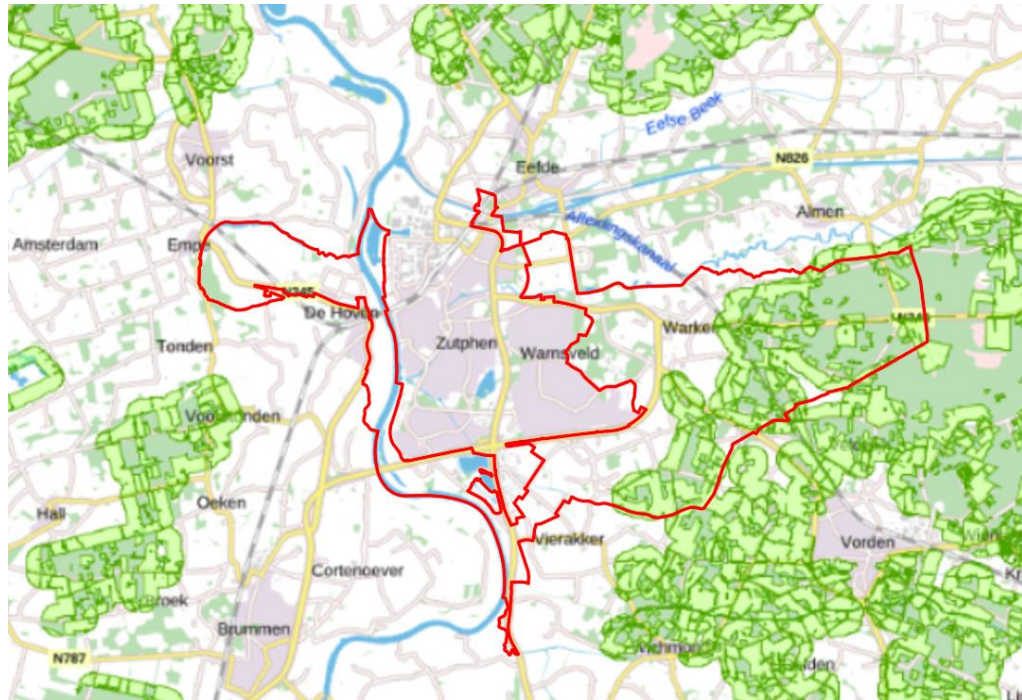
Artikel 2.56 (ontwikkeling in Nationaal landschap)

- Een bestemmingsplan voor gronden binnen een Nationaal landschap maar buiten de Groene ontwikkelingszone, het Gelders natuurnetwerk en de Nieuwe Hollandse Waterlinie, maakt ten opzichte van het op 17 oktober 2014 geldende bestemmingsplan alleen bestemmingen mogelijk die de kernkwaliteiten van een Nationaal Landschap, bedoeld in bijlage Kernkwaliteiten Nationale Landschappen, niet aantasten.
- In afwijking van het eerste lid zijn activiteiten die deze kernkwaliteiten aantasten alleen mogelijk als:
 - er geen reële alternatieven zijn;
 - er sprake is van redenen van groot openbaar belang;
 - compenserende maatregelen plaatsvinden ter waarborging van de kernkwaliteiten van de Nationale Landschappen zoals vastgelegd in bijlage Kernkwaliteiten Nationale Landschappen

Uit: Omgevingsverordening Gelderland

Themakaart landbouw

Het beleid inzake de landbouw is overgenomen in het provinciale beleid en opgenomen in de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening Gelderland . Op navolgende kaart is het gebied aangeduid.

Kaartbeeld themakaart landbouw (bron ruimtelijke plannen)

Artikel 1.1 (aanwijzing gebieden)

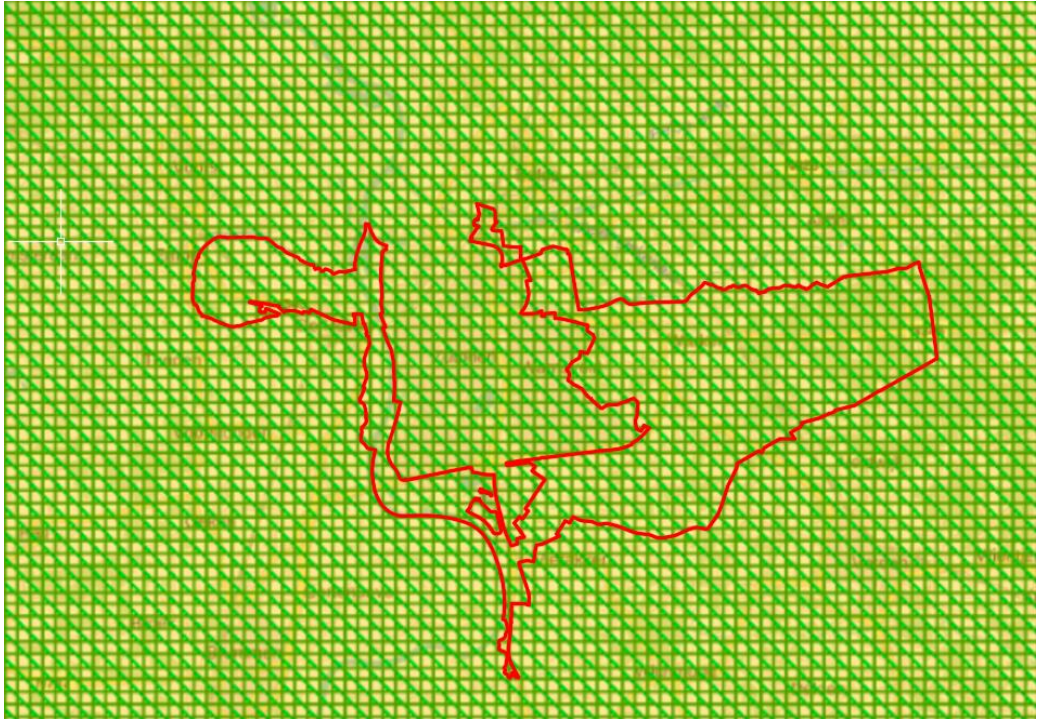
Ammoniakbuffergebied

- gebied in een zone van 250 meter rondom zeer gevoelige natuur in het Gelders natuurnetwerk waar de emissie van ammoniak niet mag toenemen bij uitbreiding van niet-grondgebonden veehouderij;

Uit: Omgevingsverordening Gelderland

Themakaart glastuinbouw

Het beleid inzake glastuinbouw is overgenomen in het provinciale beleid en opgenomen in de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening Gelderland . Op navolgende kaart is het gebied aangeduid.

Kaartbeeld themakaart glastuinbouw (bron ruimtelijke plannen)

2.3.5 Tijdelijke verboden nieuwvestiging, uitbreiding en hervestiging glastuinbouw

Artikel 2.25 (tijdelijk verbod nieuwvestiging glastuinbouw)

Zolang geen bestemmingsplan ter uitvoering van artikel 8.1 is opgesteld en in werking is getreden, is nieuwvestiging van glastuinbouwbedrijven buiten de Glastuinbouwontwikkelingsgebieden verboden.

Artikel 2.26 (tijdelijk verbod uitbreiding bestaande glastuinbouw)

- Zolang geen bestemmingsplan ter uitvoering van artikel 8.1 is opgesteld en in werking is getreden, is uitbreiding van bestaande glastuinbouwbedrijven gelegen in Overig gebied glastuinbouw met meer dan 20% verboden, tenzij deze uitbreidingsmogelijkheid is opgenomen in een op 3 november 2009 vigerend bestemmingsplan dat door Gedeputeerde Staten is goedgekeurd na 29 juni 2005.
- Bij omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het eerste lid als wordt aangetoond dat:
 - de uitbreiding noodzakelijk is voor een doelmatige voortzetting van het bedrijf;
 - verplaatsing naar een Glastuinbouwontwikkelingsgebied of een Regionaal cluster glastuinbouw bedrijfseconomisch niet mogelijk is;
 - deze uitbreiding zich verdraagt met ter plaatse van belang zijnde gebiedskwaliteiten van natuur, landschap en water.

Artikel 2.27 (tijdelijk verbod hervestiging glastuinbouw)

Zolang geen bestemmingsplan ter uitvoering van artikel 8.1 is opgesteld en in werking is getreden, is hervestiging van glastuinbouwbedrijven in Overig gebied glastuinbouw verboden.

Uit: Omgevingsverordening Gelderland

Themakaart natuur

Het beleid inzake natuur is overgenomen in het provinciale beleid en opgenomen in de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening Gelderland. Op navolgende kaart is het gebied aangeduid.

Kaartbeeld themakaart natuur (bron ruimtelijke plannen)

Gelders natuurnetwerk

gebied met een samenhangend netwerk van binnen de provincie Gelderland bestaande en te ontwikkelen natuur van internationaal, nationaal en provinciaal belang dat strekt tot de veiligstelling van ecosystemen met de daarbij behorende soorten;

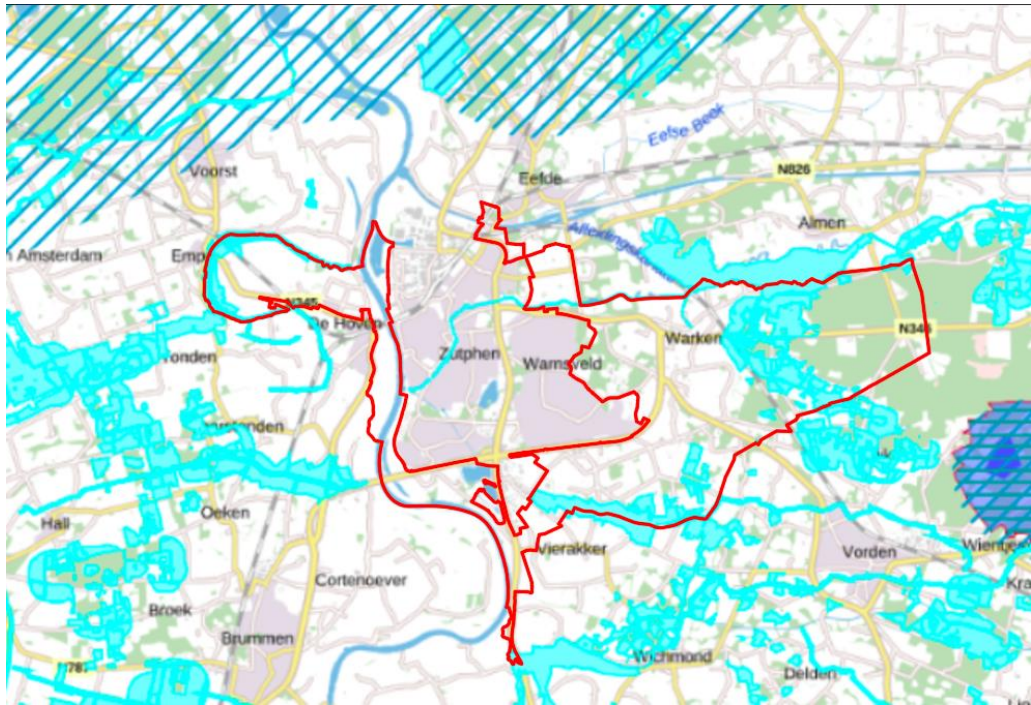
Groene ontwikkelingszone

gebied met een andere bestemming dan natuur dat ruimtelijk is vervlochten met het Gelders natuurnetwerk;

Uit: Omgevingsverordening Gelderland

Themakaart water

Het beleid inzake water is overgenomen in het provinciale beleid en opgenomen in de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening Gelderland. Op navolgende kaart is het gebied aangeduid.

Kaartbeeld themakaart water (bron ruimtelijke plannen)

Artikel 4.9 (realisatie van waterfuncties)

Gedeputeerde Staten kunnen op verzoek afwijkingen toestaan van de waterfuncties Beschermingszone natte landnatuur, Natte landnatuur, Water als verbinder, Hoogst ecologisch niveau wateren en Specifiek ecologische doelstelling wateren, zoals is aangegeven op de themakaart waterbeleid bij de omgevingsvisie Gaaf Gelderland, als wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- de afwijking is noodzakelijk voor het uitvoeren van een project gericht op het realiseren van waterfuncties en wordt uitgevoerd door de uitvoeringspartners in het landelijk gebied, op basis van een ondertekende overeenkomst met de provincie Gelderland;
- de afwijking is van ondergeschikt belang in verhouding tot de omvang van functies die in het project worden gerealiseerd;
- de afwijking heeft voldoende draagvlak zoals blijkt uit overleg met betrokken partijen;
- de haalbaarheid van de voorgeschreven functie is in het geding.

Artikel 2.38 (instructieregel bestemmingsplan Intrekgebied)

Een bestemmingsplan voor gronden binnen een Intrekgebied maakt de winning van fossiele energie niet mogelijk.

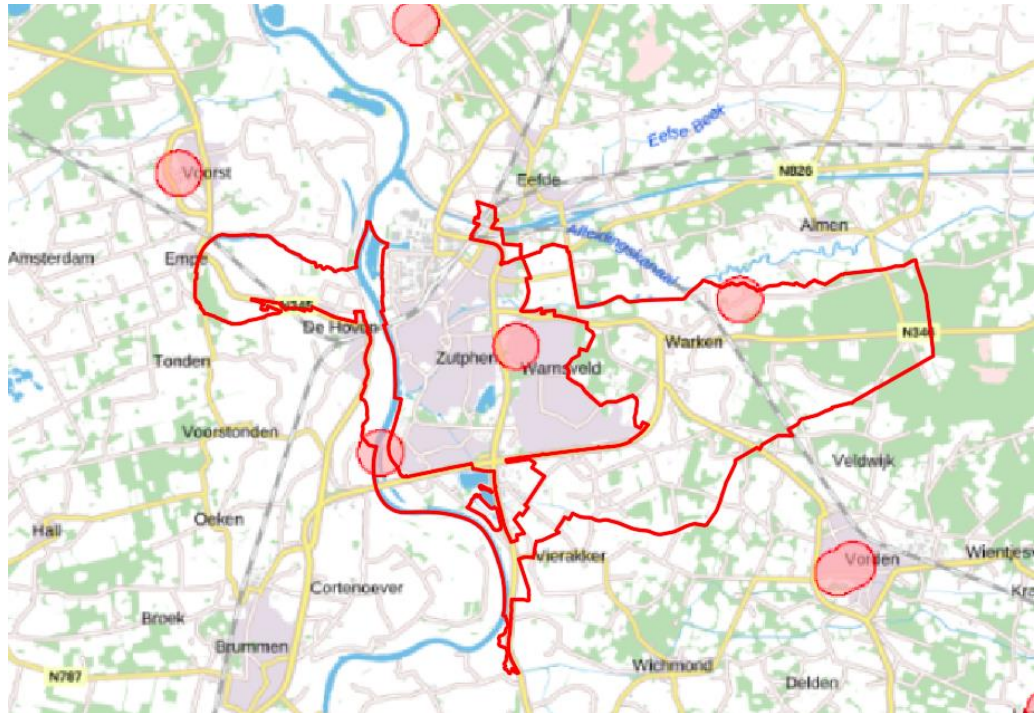
Artikel 3.33 (verbod op winning fossiele energie in Intrekgebieden)

Het is verboden in een Intrekgebied werken tot stand te brengen of handelingen te verrichten ten behoeve van de winning van fossiele energie.

Uit: Omgevingsverordening Gelderland

Themakaart erfgoed

Het beleid inzake erfgoed is overgenomen in het provinciale beleid en opgenomen in de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening Gelderland . Op navolgende kaart is het gebied aangeduid.

Kaartbeeld themakaart erfgoed (bron ruimtelijke plannen)

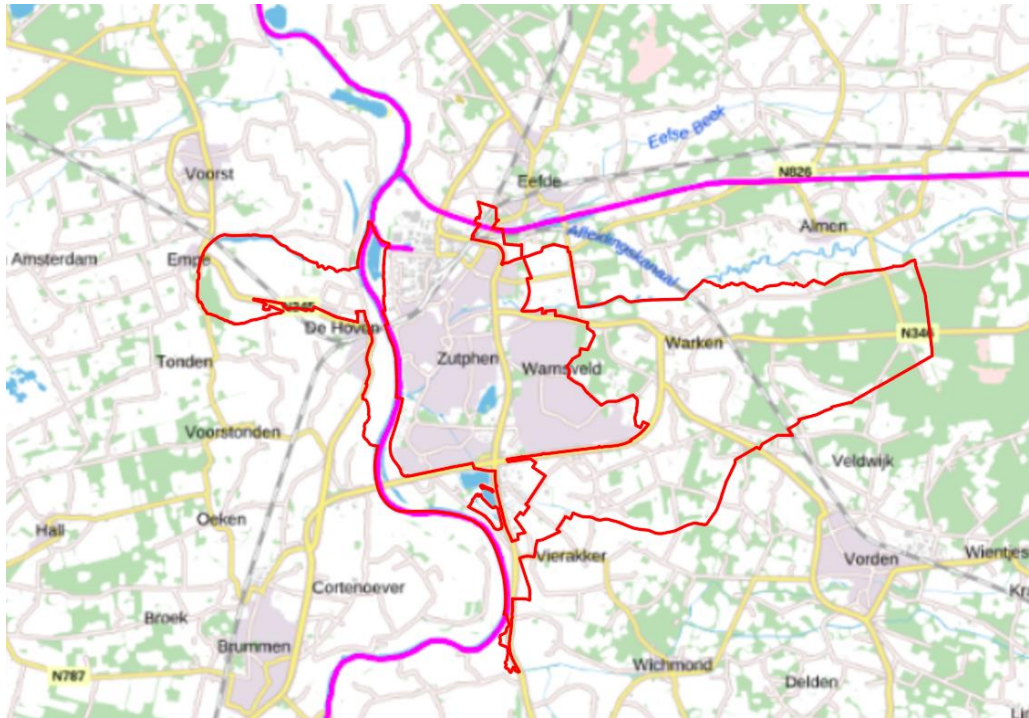
Artikel 2.64 (bescherming windvang molen)

- Een bestemmingsplan maakt voor gronden binnen een Molenbiotop geen nieuwe bebouwing of beplanting mogelijk als daardoor de windvang van een molen wordt beperkt.
- Het eerste lid is niet van toepassing op de molens in het Nederlands Openluchtmuseum te Arnhem.

Uit: Omgevingsverordening Gelderland

Themakaart veilige leefomgeving

Het beleid inzake veilige leefomgeving is overgenomen in het provinciale beleid en opgenomen in de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening Gelderland. Op navolgende kaart is het gebied aangeduid.

Kaartbeeld themakaart veilige leefomgeving (bron ruimtelijke plannen)

Artikel 3.96 (voorafgaande belading)

Het verbod in artikel 3.94, eerste lid, is niet van toepassing als de vervoerder of schipper aantoonst dat:

- de drie voorafgaande ladingen in te ontgassen ladingtank niet bestonden uit de stoffen, genoemd in artikel 3.94, eerste lid, of aangewezen krachtens het tweede lid van dat artikel;
- de te ontgassen ladingtank bij de voorafgaande belading voor meer dan 95% gevuld was met een andere stof dan vermeld in artikel 3.94, eerste lid, of dan aangewezen krachtens het tweede lid van dat artikel.

Artikel 3.97 (veiligheidsredenen)

Het verbod in artikel 3.94, eerste lid, is niet van toepassing, als het ontgassen om redenen van veiligheid noodzakelijk is vanwege drukverevning of tijdens of na een calamiteit met het binnenschip.

Artikel 3.95 (minimumconcentratie restladingdamp)

Van een restladingdamp als bedoeld in artikel 3.94, eerste lid, is sprake bij een concentratie van die damp groter dan of gelijk aan 10% van de onderste explosiegrens. Gedeputeerde Staten kunnen een lager percentage vaststellen.

Artikel 3.94 (verbod ontgassen)

- Het is de vervoerder en de schipper verboden vanaf een binnenschip op een vaarweg gelegen binnen het Verbodsgebied varend ontgassen een ladingtank te ontgassen met restladingdamp van:
 - benzeen (UN 1114);
 - ruwe aardolie met meer dan 10% benzeen (UN 1267);
 - aardoliedestillaten N.E.G. met meer dan 10% benzeen of aardolieproducten

N.E.G met meer dan 10% benzeen (UN 1268);

- brandstof voor straalvliegtuigen met meer dan 10% benzeen (UN 1863);
- brandbare vloeistoffen N.E.G. met meer dan 10% benzeen (UN 1993);
- koolwaterstoffen, vloeibaar met meer dan 10% benzeen (UN 3295).
- Gedeputeerde Staten kunnen andere stoffen aanwijzen waarop het verbod in eerste lid van toepassing is.
- Gedeputeerde Staten kunnen vrijstelling verlenen van het verbod in het eerste lid, voor daarbij aan te geven categorieën van gevallen.
- Gedeputeerde Staten kunnen een ontheffing verlenen van het verbod in het eerste lid.

Uit: Omgevingsverordening Gelderland

Regionaal beleid

Regionale Structuurvisie de Voorlanden Stedendriehoek 2030- Visie op het niet-bundelingsgebied

De gemeenten Apeldoorn, Brummen, Deventer, Epe, Lochem, Voorst en Zutphen hebben aan een regionale visie samengewerkt. Deze visie werd door de gemeenteraad van Zutphen op 11 februari 2009 vastgesteld.

Deze Visie heeft vijf doeleinden:

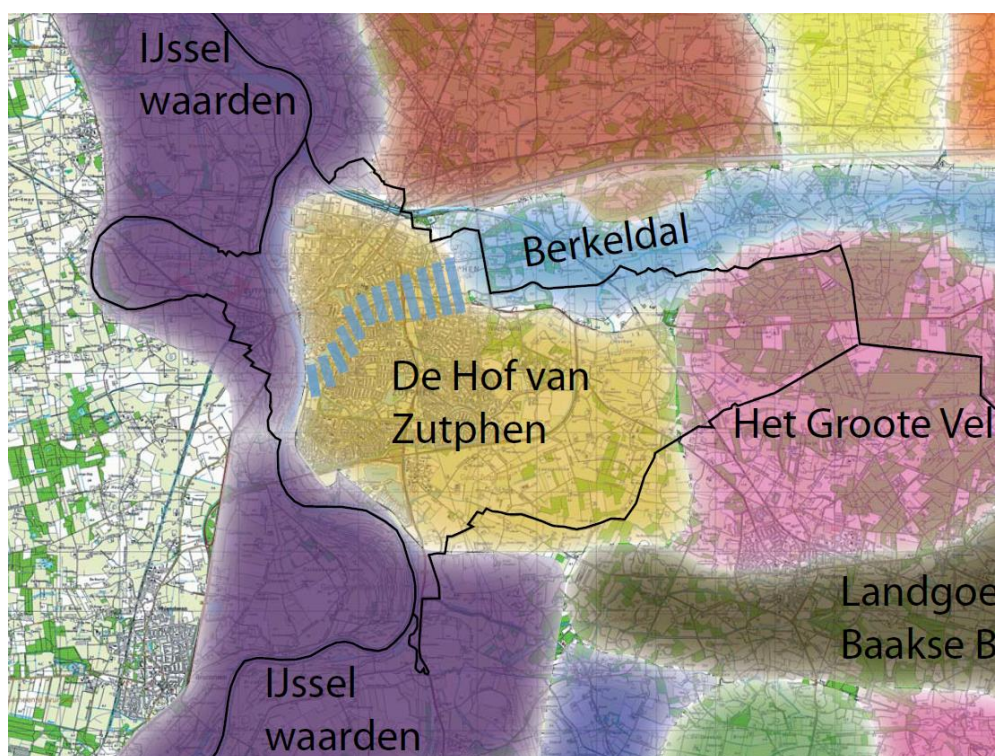
1. versterken groene kwaliteit: veerkrachtig watersysteem in een robuust landschap
2. versterken rode kwaliteit: een netwerk van vitale kernen
3. Versterken kernkwaliteiten van het platteland: landbouw als core business
4. Versterken kernkwaliteiten van het platteland: toerisme en recreatie als troefkaart
5. Versterken kernkwaliteiten van het platteland: vitaliteit door variatie

Het Zutphense buitengebied is betrokken bij alle vijf onderdelen

Gemeentelijk beleid

Landschapontwikkelingsplan (LOP)

Het landschapontwikkelingsplan is opgesteld voor en door de gemeenten Zutphen, Lochem en Bronckhorst. Op grond van het LOP zijn binnen het plangebied drie verschillende landschappelijke deelgebieden van toepassing. De directe omgeving ten noorden en zuiden van Zutphen is aangemerkt als De Hof van Zutphen, het gebied langs de IJssel als de IJsselwaarden en het oostelijke gedeelte van het buitengebied als Het Groote Veld.

Overzichtkaart met gebieden binnen de gemeente Zutphen

De Hof van Zutphen

Het buitengebied van Zutphen vormt een aantrekkelijk uitloopgebied voor de inwoners van de stad Zutphen en is daarom goed toegankelijk voor de ommetjesmaker, lange afstandloper en fietser. De essentie van de landschapontwikkelingsvisie voor dit deelgebied bestaat uit:

- versterking cultuurhistorische onderlegger met landschappelijke ingrepen;
- accentuering van de grens tussen het rivier- en dekzandlandschap met op de overgang het Leestense Broek;
- versterking van randen van kampen, essen, enken, rivierduintjes en beek- en rivierplateaus;
- versterking van de relatie tussen Zutphen en het buitengebied, mede door gebruikmaking van de Berkel die een natuurlijke fysieke verbinding vormt;
- inpassing van de stedelijke ontwikkeling in het landschap.

IJsselwaarden

Aan de langgerekte, westelijke zijde van het plangebied heeft de eeuwenlange invloed van de IJssel voor een aantrekkelijk open gebied gezorgd. Kleine kleigaten, ontginningsspatronen, oude kreken en relictten van de militaire geschiedenis verwijzen naar het verleden. De openheid met markante herkenningspunten op grote afstand zoals het stedelijk silhouet van Zutphen zijn belangrijke kwaliteiten van het gebied, die dienen te worden behouden. De essentie van de landschapsontwikkelingsvisie voor de IJsselwaarden bestaat uit:

- handhaven openheid komgronden en natte veldontginningen;
- handhaven en versterken contrast rivierkleigebied en dekzandgebied;
- behoud relatie oude stad en buitengebied;
- natte landschaps- en natuurontwikkeling in de uiterwaarden, rekening houdend met de veehouderij.

Het Grote Veld

Het Grote veld, een aantrekkelijk, toegankelijk en afwisselend natuurgebied tussen de kernen Zutphen, Lochem en Vorden kent een landschappelijk grote structuurrijkdom. Boscomplexen, open heidevelden, landbouwgronden en open beekdalen wisselen elkaar op een spannende manier af. De landschappelijke kracht van Het Grote veld uit zich in een groot aaneengesloten natuurgebied waar rust en stilte nog heersen. Essentie van de landschapsontwikkelingsvisie voor dit deelgebied:

- behoud van de grote landschappelijke structuurrijkdom;
- vergroting biodiversiteit en doorbreken monocultuur;
- versterking en vergroting van de aaneengesloten natuurlijke eenheid die Het Grote Veld vormt;
- omvorming oude heidebossen tot meer natuurlijk bos en vergroting areaal open heidevelden;
- natuur- en landschapsontwikkeling langs beken;
- zonering van functies.

Streekplan Gelderland-2005

In het streekplan Gelderland 2005 is het gebied ten zuiden van Zutphen aangewezen als zogenaamd STUIT-gebied. STUIT staat voor Stedelijk uitloopgebied. Een dergelijk gebied werd in het vorige streekplan (in 1996) door de provincie omschreven als: "Een gebied nabij de grotere bevolkingsconcentraties bedoeld voor openluchtrecreatie, dat voornamelijk bestaat uit bos en water. De bereikbaarheid is goed, zo mogelijk ook met het openbaar vervoer. Het gebied is goed toegankelijk voor wandelaars en fietsers. De uitloopgebieden hebben een bovenlokale functie. Bij aanleg wordt voornamelijk landbouwgrond ingericht voor de nieuwe functie waarbij bestaande bossen en andere landschappelijke elementen worden ingepast."

Het accent ligt voor dit STUIT-gebied niet op de aanleg van bossen en water en de herinrichting van landbouwgronden voor recreatie. Voor dit specifieke STUIT-gebied wordt gestreefd naar een evenwicht tussen natuur, recreatie en landbouw. Ook ligt de keuze voor een groot bosgebied niet voor de hand. Gezien de kwaliteit van het huidige landschap zal de ontwikkeling van het STUIT-gebied voornamelijk vorm krijgen door het handhaven, versterken en verder ontwikkelen van bestaande waarden.

Het primaire doel van het STUIT-gebied Zutphen-Warnsveld was het creëren van een recreatief uitlooptgebied voor de bewoners van Zutphen en Warnsveld. Naarmate de wijk Leesten Oost zich ontwikkelt, zal het STUIT-gebied een groter bezoekersaantal krijgen. De toenemende recreatieve druk vraagt om een aanpassing van de inrichting van het gebied. Een inrichting die inspeelt op de wensen van de stedeling, in goede harmonie met de bewoners van het buitengebied.

Ook dient het STUIT-plan een antwoord te geven op de “verrommeling” van het landschap door diverse stadsrand-activiteiten en aan te geven hoe deze ontwikkelingen omgebogen kunnen worden in een kwaliteitsimpuls voor het gebied. Daarnaast moet het STUIT-gebied als buffer voor de verstedelijking van Zutphen en Warnsveld dienen. Het STUIT-gebied vangt de recreatiedruk op en ontlast daarmee de druk op kwetsbare gebieden in de omgeving, zoals landgoed Hackfort. Het doel van deze inrichtingsvisie is het in beeld brengen van de ontwikkelingsmogelijkheden van het gebied tot stedelijk uitlooptgebied. Het resultaat is dus een hoofdlijnenplan, dat uitgewerkt zal worden in een uitvoeringsprogramma.

De inrichtingsvisie voor het STUIT-gebied bestaat uit een landschappelijk raamwerk, recreatieroutes, intensieve recreatiezones en het versterken van de deelgebieden. Het raamwerk vormt de basis van het plan. In het Meerjaren Uitvoeringsprogramma zal prioriteit gegeven worden aan het realiseren van het landschappelijk raamwerk. Binnen het raamwerk zit de nodige flexibiliteit voor de ontwikkeling van verschillende functies in het landelijk gebied. Het landschappelijk raamwerk en delen van de intensieve recreatiezones kunnen ontwikkeld worden door landschapsbouw. De flexibele ontwikkelingen kunnen gestuurd worden door spelregels voor beeldkwaliteit en randvoorwaarden voor functies. De versterking van de deelgebieden kan samen met de streek ontwikkeld worden.

De uitgangspunten die gelden voor de onderdelen van het landschap in het plangebied luiden als volgt:

- *uiterwaarden*
In de uiterwaarden geldt het behoud en de bescherming van de grootschalige openheid. Waar ze nog aanwezig zijn geldt het behoud en de bescherming van het patroon van parallel aan elkaar liggende ruggen en geulen (de kronkelwaarden). In de uiterwaarden kunnen landbouw en (natte) natuur gecombineerd worden, waarbij (natte) natuur verder ontwikkeld wordt en extensief recreatief medegebruik wordt toegestaan.
- *oeverwallen*
Op de oeverwallen, in de zuidelijke punt van het plangebied, geldt het versterken van de kleinschaligheid door behoud, herstel en ontwikkeling van landschapselementen.
- *broekontginningen*
In het Leestense Broek geldt het behoud en de versterking van de laanbeplanting langs wegen, de afwisseling tussen open gebieden en besloten bospercelen en de oude eenmansessen.

- *kampen*
In het kampenlandschap geldt het versterken van de kleinschaligheid door behoud, herstel en ontwikkeling van landschapselementen zoals wegbeplantingen, kavelgrens-beplantingen, bosjes en erfbeplantingen.

Erfgoedverordening

De gemeente heeft een Erfgoedverordening vastgesteld. De Erfgoedverordening bundelt de regelingen voor monumentenzorg, archeologie en ruimtelijk cultuurhistorische erfgoed. Onder meer het volgende is geregeld in de erfgoedverordening:

- de aanwijzing van een zaak of terrein tot gemeentelijk monument;
- het vergunningenstelsel voor de gemeentelijke en beschermde monumenten (rijksmonumenten) uitgezonderd archeologische rijksmonumenten;
- de inschakeling van de commissies die als adviesorgaan fungeren;
- de aanwijzing van gebieden tot gemeentelijke beschermd stads- en dorpsgezichten;
- de regeling van bovengrondse cultuurhistorische waarden in bestemmingsplannen;
- eisen aan (cultuurhistorisch) onderzoek.

Ook vormt de bescherming van archeologische waarden onderdeel van de erfgoedverordening.

Welstandsnota

De gemeente heeft een Welstandsnota in werking. Deze gaat uit van de volgende uitgangspunten:

- per criteria: ten eerste bestaan algemene weldstandcriteria. Dat kan bijvoorbeeld zijn de schaal of maatverhoudingen. Ten tweede komt de standaard sneltoetscriteria. Deze criteria hebben betrekking tot een bepaald bouwwerk. Dat kan dakkapellen zijn of erfafscheidingen. Ten derde komt objectcriteria. Het gaat hier om bepaalde objecten in de ruimte zoals terrassen of reclameuiting
- per thema's: de thema's kunnen gezien als (woon-)milieu. Zo bestaan er specifieke criteria voor tuinvijken, woonerven of bedrijventerreinen. Het buitengebied is het laatste thema n°16.

Het buitengebied krijgt allereerst twee beleidsuitgangspunten: het versterken van de bestaande waarden en de ontwikkeling van de stad in samenhang met het omringende landschap.

Vervolgens is de bestaande situatie omschreven. Voorts wordt er een uitleg gegeven over de manier waarop projecten worden getoetst. Het is belangrijk te melden dat er 3 niveaus van toetsing komen. Het eerste niveau wordt voor projecten gebruikt waarbij cruciale gebieden mogelijk aangetast zullen worden. Het tweede niveau wordt op gebieden toegepast waar het noodzakelijk is om alert te blijven. Het derde niveau is een soepele toetsing voor gebieden die niet zoveel aandacht vragen als de twee eerste niveaus. Het buitengebied is vooral als niveau 2 gerangschikt.

Daarna geeft de welstandsnota aan wat de eisen en de verwachtingen per functie zijn. Het is bijvoorbeeld het geval voor boerderijen of een recreatiegebied. Ten slotte legt de welstandsnota voor het buitengebied uit welke criteria van toepassing zijn voor een kleinschalige ontwikkeling zoals aanbouw.

Toekomstvisie Zutphen 2025

Deze visie presenteert Zutphen als 'woongemeente' aan de hand van vijf kenmerken. Eén van de vijf onderscheidende kenmerken is Duurzaam DNA: Een andere eigenschap betreft 'Zelfbewust Zutphen'. In dit kader wordt onder meer gesteld dat Zutphen veel cultuurhistorische kwaliteit heeft. Als één van de oudste Nederlandse steden zit Zutphen vol verhalen. Iedereen heeft hier zijn eigen verhaal en zijn eigen kwaliteit. Jezelf en je 'afkomst' kennen, zorgt voor zelfbewustzijn en eigen kracht. Het is voor Zutphen een uitdaging om zich bewust te zijn van haar (cultuur)historische kwaliteiten en haar kwaliteiten als woongemeente. En om die kwaliteiten neer te zetten en te laten zien.

2.2 Archeologie

Rijksbeleid

In 1992 is op Malta het Europees Verdrag inzake de bescherming van het archeologisch erfgoed (Verdrag van Malta) ondertekend. Het Nederlands parlement heeft dit verdrag in 1998 goedgekeurd. Het Verdrag van Malta voorziet in bescherming van het Europees archeologisch erfgoed. Deze bescherming is in Nederland wettelijk verankerd in de Erfgoedwet. Op basis van deze wet zijn mogelijke vondsten bij het verrichten van werkzaamheden in de bodem altijd beschermd. Er geldt een meldingsplicht bij het vinden van waardevolle zaken. In het kader van de bescherming van de fysieke leefomgeving in relatie tot de Erfgoedwet kan vooronderzoek naar mogelijke waarden nodig zijn, zodat waar nodig die waarden veiliggesteld kunnen worden en/of het initiatief aangepast kan worden.

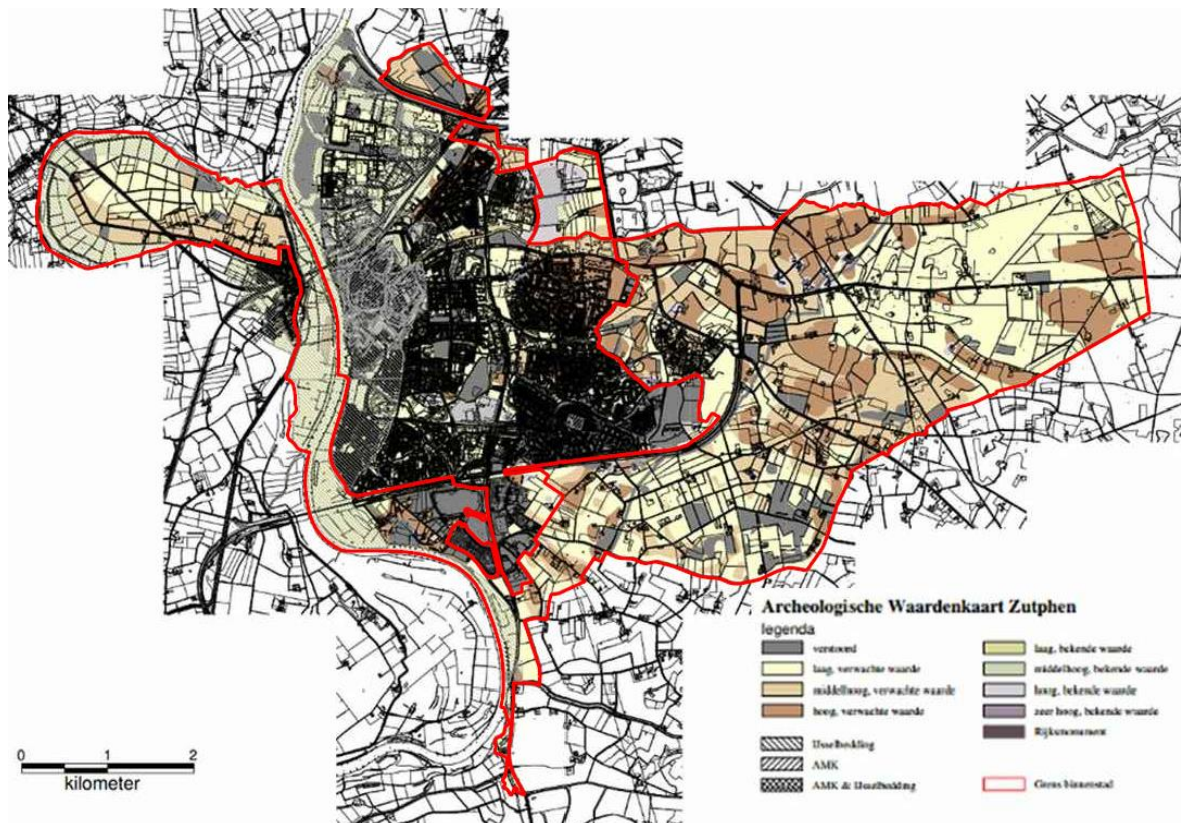
Provinciaal beleid

Op provinciaal niveau geldt geen specifiek beleid inzake het aspect archeologie.

Gemeentelijk beleid

De gemeente Zutphen heeft eigen archeologiebeleid vastgesteld. In de Erfgoedverordening is de bescherming van archeologische waarden geregeld.

Ook is in het kader van de bescherming van archeologische waarden vanaf 2006 een Archeologische Waardenkaart gemaakt. Alle locaties waarvan vastgesteld is dat er (mogelijk) waardevolle archeologische resten aanwezig zijn (of in potentie in de bodem bewaard zijn gebleven), zijn opgenomen op deze archeologische beleidskaart. Op deze kaart zijn de archeologische waarden en verwachtingen beleidsmatig vertaald zodat ze onder andere als basis kunnen dienen bij de (actualisatie van de) bestemmingsplannen. Op basis van de uitsnede van de archeologische beleidsadvieskaart heeft het plangebied meerdere archeologische verwachtingswaarden.

Uitsnede uit archeologische waardenkaart Zutphen met aanduiding plangebied in rood

De archeologische beleidsadvieskaart geeft inzicht in de bekende en te verwachten archeologische waarden binnen de gemeente. Aan deze waarden is een advies gekoppeld voor het te voeren beleid, welk beleid ook al verwerkt is in de bestemmingsplannen die sedert 2012 zijn vastgesteld.

Bekende waarden:

- zeer hoge bekende waarde: alle bodemingrepen groter dan 5 m² en dieper dan 0,3 meter vanaf het maaiveld dienen vooraf gegaan te worden door archeologisch onderzoek;
- hoge bekende waarde: alle bodemingrepen groter dan 50 m² en dieper dan 0,5 meter vanaf het maaiveld dienen vooraf gegaan te worden door archeologisch onderzoek;
- middelhoge bekende waarde: alle bodemingrepen groter dan 500 m² en dieper dan 0,5 meter vanaf het maaiveld dienen vooraf gegaan te worden door archeologisch onderzoek;
- lage bekende waarde: alle bodemingrepen groter dan 10.000 m² en dieper dan 0,5 meter vanaf het maaiveld dienen vooraf gegaan te worden door archeologisch onderzoek;
- verstoord: geen onderzoek nodig.

Verwachtingswaarden:

- hoge verwachtingswaarde: alle bodemingrepen groter dan 50 m² en dieper dan 0,5 meter vanaf het maaiveld dienen vooraf gegaan te worden door archeologisch vooronderzoek;

- middelhoge verwachtingswaarde: alle bodemingrepen groter dan 500 m² en dieper dan 0,5 meter vanaf het maaiveld dienen vooraf gegaan te worden door archeologisch vooronderzoek;
- lage verwachtingswaarde: alle bodemingrepen groter dan 10.000 m² en dieper dan 0,5 meter vanaf het maaiveld dienen vooraf gegaan te worden door archeologisch vooronderzoek;
- IJsselbedding: bijzondere archeologische verwachtingswaarde: alle bodemingrepen groter dan 1.000 m² en dieper dan 5,50+ NAP dienen vooraf gegaan te worden door archeologisch vooronderzoek.

2.3 Natuur en Bos

Rijksbeleid

Nationaal Natuurnetwerk (NNN)

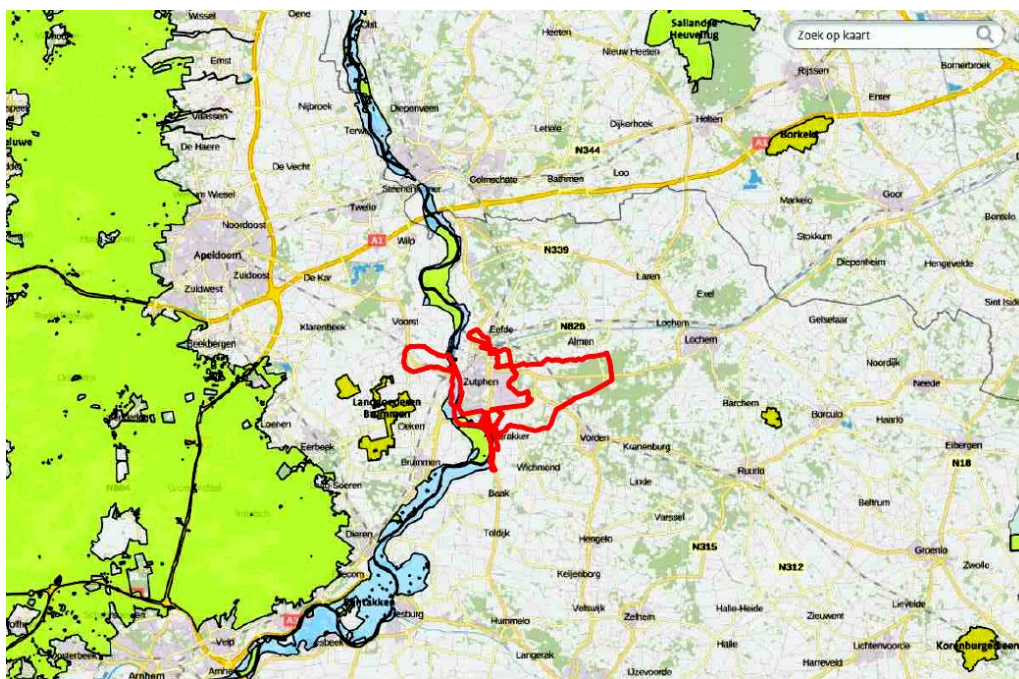
Het Rijk heeft het algemene NNN-beleid in het Barro vastgelegd. Op grond van artikel 2.10.2 Barro moeten provincies bij provinciale verordening de NNN-gebieden aanwijzen en nauwkeurig begrenzen. Op grond van artikel 2.10.3 Barro moeten zij ook de wezenlijke kenmerken en waarden van die gebieden vastleggen. Daarnaast wijzen de provincies de natuurdoelen in de NNN aan. Elk NNN-gebied heeft een zogenaamd natuurdoel. Een natuurdoel beschrijft een bepaalde natuurkwaliteit en wordt gebruikt als een toetsbare doelstelling voor een natuurgebied.

Op grond van artikel 2.10.4 Barro geldt er verder een algemeen beschermingsregime voor NNN-gebieden. Ten slotte moeten in de provinciale verordening regels in het belang van de bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden worden vastgelegd. De begrenzing van de NNN-gebieden mag worden gewijzigd bij provinciale verordening.

Hierna wordt bij het provinciaal beleid nader ingegaan op de NNN.

Natuurgebieden

Op rijksniveau zijn natuurgebieden beschermd middels de op 1 januari 2017 in werking getreden Wet natuurbescherming (Wnb). In en in de nabijheid van het plangebied zijn diverse Natura 2000-gebieden gelegen.

*Kaartbeeld beschermde natuurgebieden met aanduiding plangebied met rode contour
(bron: Aerials Calculator)*

Bij de aanwijzing van een Natura 2000-gebied worden voor het gebied instandhoudingsdoelstellingen voor te beschermend soorten en/of habitats vastgesteld. Conform artikel 2.7 lid 2 Wnb is het verboden om zonder vergunning projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Verder geldt dat een plan, dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, door een bestuursorgaan uitsluitend mag worden vastgesteld indien een passende beoordeling is gemaakt (artikel 2.7 lid 1 Wnb). Blijkt uit de passende beoordeling dat er geen aantasting plaatsvindt van de natuurlijke kenmerken van een Natura 2000-gebied, dan kan het betreffende plan worden vastgesteld of kan voor het project door Gedeputeerde Staten een vergunning worden verleend. In bepaalde gevallen kan, ondanks dat uit de passende beoordeling blijkt dat aantasting van de natuurlijke kenmerken mogelijk is, een plan toch worden vastgesteld of kan een vergunning toch worden verleend. Er dient dan te worden voldaan aan de zogenaamde ADC-criteria. De ADC criteria houden in:

- 1 dat er geen alternatieve oplossingen zijn;
- 2 dat er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang en
- 3 dat de nodige compenserende maatregelen worden getroffen.

In de Wet natuurbescherming is ook de soortenbescherming geregeld. Er is een apart beschermingsregime voor vogelrichtlijnsoorten (artt. 3.1 tot en met 3.4), voor habitatrichtlijnsoorten (artt. 3.5 tot en met 3.9) en voor andere soorten (artt. 3.10 en 3.11).

Vogelrichtlijnsoorten

Het is op grond van de Wnb verboden om van nature in Nederland in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen, het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van deze soorten te beschadigen of te vernielen of nesten van vogels weg te nemen. Ook is het verboden deze soorten opzettelijk te storen wanneer dit van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de soort.

De verboden in de wet zorgen voor een goede bescherming van nesten van alle in het wild levende vogelsoorten tijdens het broedseizoen. Globaal loopt het broedseizoen van half maart tot half augustus, maar ook de nesten van broedende vogels buiten deze periode zijn beschermd, dus ook als ze niet als broedlocatie worden gebruikt. Het betreft dan over het algemeen soorten die hun nest het gehele jaar als verblijfplaats gebruiken of soorten die niet in staat zijn om een eigen nest te bouwen.

Habitatrichtlijnsoorten

Het is verboden om soorten van de Habitatrichtlijn en van de verdragen Bonn en Bern in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden, te vangen of te verstoren, om eieren opzettelijk te vernielen, om voortplantings- of rustplaatsen te beschadigen en om planten van de Habitatrichtlijn en van het verdrag van Bern opzettelijk te ontwortelen of te vernielen.

Andere soorten

Naast de vogelrichtlijnsoorten en de habitatrichtlijnsoorten worden in de wet nog een aantal diersoorten en plantensoorten beschermd. Het is verboden deze soorten opzettelijk te doden of te vangen, om de vaste voortplantings- of rustplaatsen te beschadigen en om de plantensoorten opzettelijk te ontwortelen of te vernielen.

Bos

In Nederland wordt bos beschermd door de Wnb. Daarin staat dat mensen die bos willen kappen, dit moeten melden bij de provincie. Die kan een kapverbod opleggen. Mag er wel worden gekapt, dan moeten er ook nieuwe bomen worden aangeplant.

Provinciaal beleid

Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone

In de omgevingsvisie en omgevingsverordening van de provincie Gelderland zijn bepalingen opgenomen inzake de bescherming van de natuur. In het provinciale beleid wordt natuur beschermd middels de aanduidingen Gelders Natuurnetwerk (GNN) en Groene ontwikkelingszone (GO). De wettelijke basis hiervoor is gelegen in het Barro, zoals hiervoor beschreven.

Gelders Natuurnetwerk (GNN)

Het Gelders Natuurnetwerk is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuur van internationaal, nationaal en provinciaal belang. Dit Gelders Natuurnetwerk bestaat uit alle terreinen met een natuurbestemming binnen de voormalige EHS (NNN) en bevat tevens een Zoekgebied nieuwe natuur van 7.300 hectare, voor 5.300 hectare nog te realiseren nieuwe natuur.

De provincie wil de natuur van het Gelders Natuurnetwerk beschermen tegen aantasting en heeft daarom regels opgenomen in de Omgevingsverordening. Centraal staat de bescherming van de kernkwaliteiten. De kernkwaliteiten bestaan uit bestaande natuurwaarden, uit

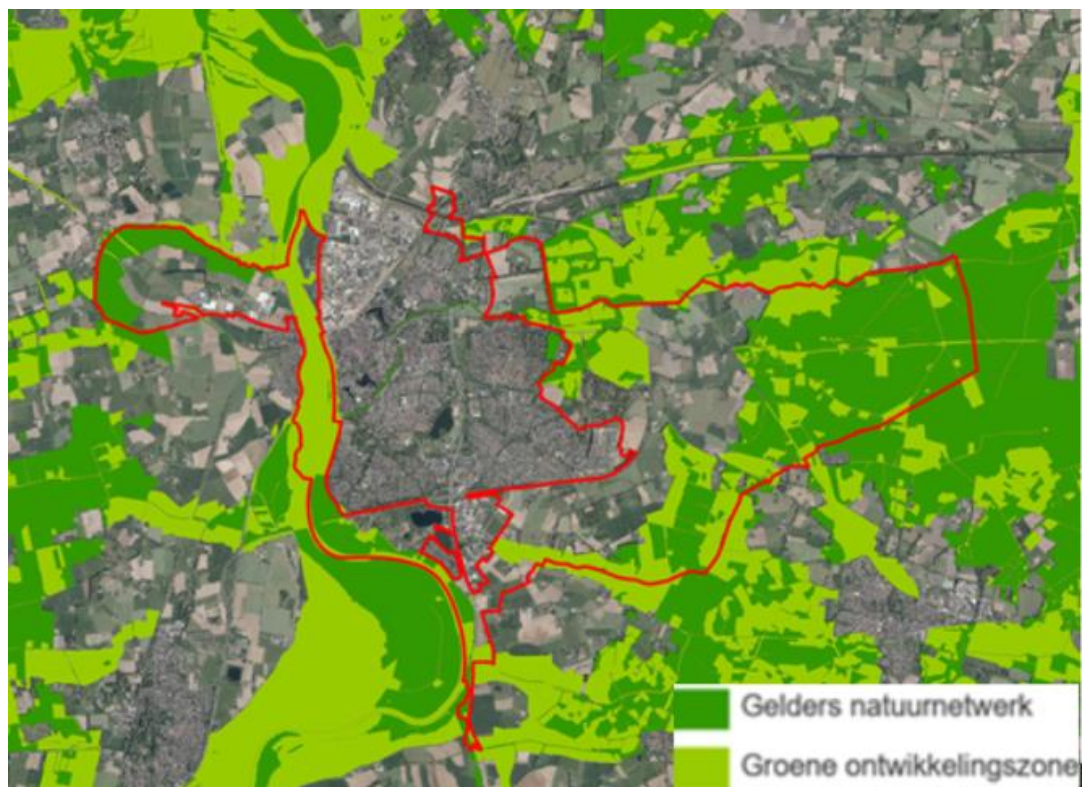
nog te ontwikkelen potentiële waarden en de omgevingscondities zoals stilte. Binnen de ontwerp-actualisatie van de omgevingsverordening wordt overigens meer ruimte geboden voor recreatie en wordt kleinschalige recreatie onder voorwaarden mogelijk.

Groene ontwikkelingszone (GO)

De GO bestaat uit terreinen met een andere bestemming dan bos of natuur die ruimtelijk verwlochten zijn met het Gelders Natuurnetwerk (GNN). Het gaat vooral om landbouwgrond, maar ook om terreinen voor verblijfs- en dagrecreatie, infrastructuur, woningen en bedrijven. De Ecologische verbindingzones maken deel uit van de GO, evenals weidevogelgebieden en ganzenfoerageergebieden.

De provincie nodigt de Gelderse samenleving uit om in de Groene Ontwikkelingszone (GO) initiatieven te ontwikkelen die bijdragen aan de realisatie van deze dubbele doelstelling. Vanwege de dubbele doelstelling is er in de GO ruimte voor nieuwe ontwikkelingen en uitbreiding van bestaande functies.

Uit: Omgevingsvisie Gelderland

Kaartbeeld ligging GNN en GO ter plaatse van het plangebied met plangebied aangeduid met rode contour (Bron: Planoview Gelderland)

Op diverse plaatsen is er sprake van dat het plangebied zowel is opgenomen binnen het Nationaal Landschap (zie paragraaf 2.2) als binnen de GNN. In dit geval gaat de GNN-regeling voor de bepalingen over het Nationaal Landschap.

Gemeentelijk beleid

Bomenverordening en bomenbeleid

De gemeente heeft een Bomenverordening en bomenbeleidsplan. Doelstelling van het beleidsplan uit 2014 is:

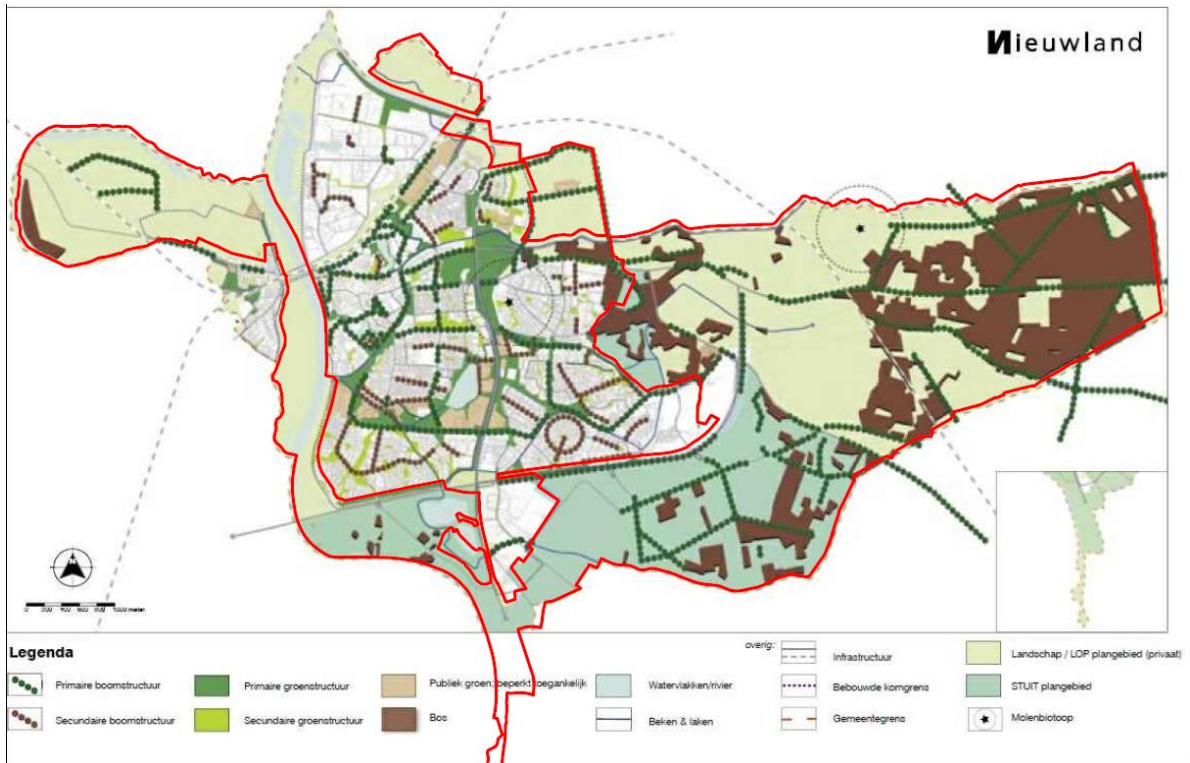
- het behouden en zo mogelijk uitbreiden van bestaande boom- en groenstructuren en beschermwaardige bomen buiten de structuren;
- een veilig, ecologisch waardevol en vitaal gemeentelijk bomenbestand;
- deregulering.

Op een groene kaart zijn boomstructuren, aandachtsgebieden, de bomenlijst en private percelen groter dan 2.500 m² aangegeven.

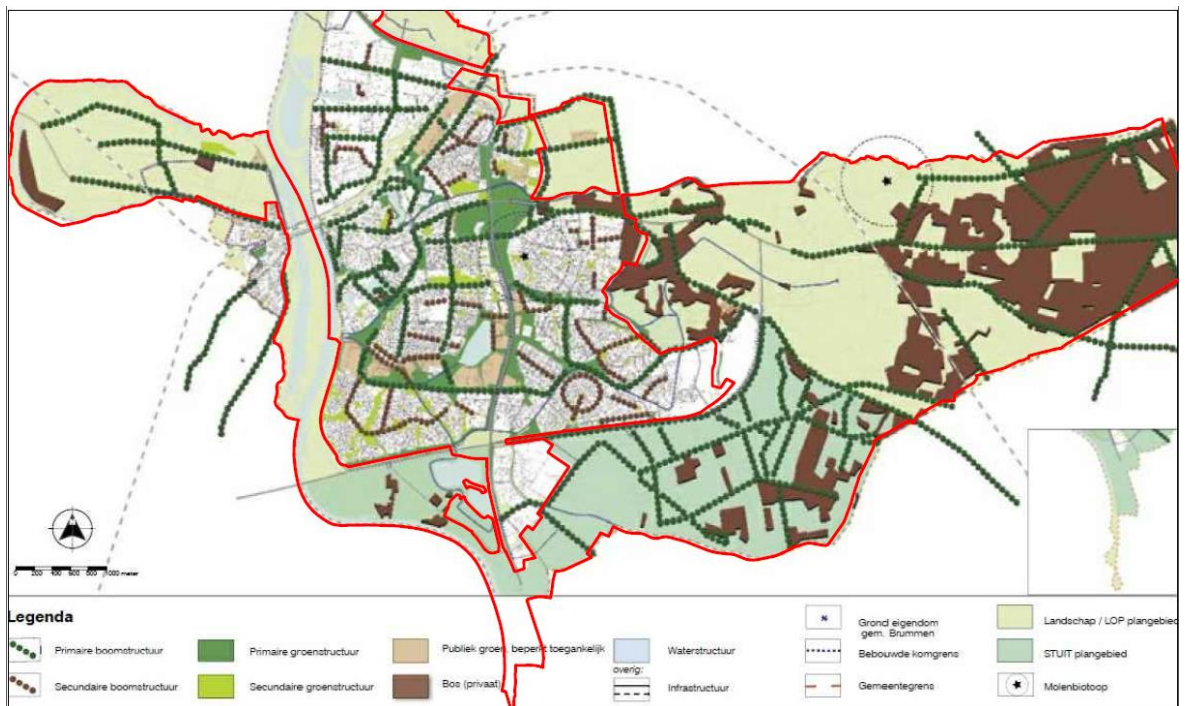
Groenatlas

Verder heeft de gemeente in 2012 de Groenatlas 'Samenwerken aan een duurzame groenstructuur' vastgesteld. Hierin is de visie verwoord op de groenstructuur vanuit natuur, milieu en ruimte met daarin een heldere beschrijving van eindbeelden, heerkaders en ontwikkelingsstrategieën. De groenatlas omvat een uitwerking voor het groen langs randen en de overgangszone van de kernen naar het landelijk gebied en de belangrijkste hoofdstructuren van wegen-, water- en landschapsstructuren in het landelijk gebied. Het doel van de Groenatlas is onder meer het opstellen van een samenhangende groenstructuur en het ontwikkelen van een visie op de groenstructuren en het vastleggen van de groene ambitie. Verder biedt het een toetsingskader voor nieuwe ontwikkelingen.

In de Groenatlas is de bestaande groenstructuur (2010) neergelegd, alsmede het eindbeeld opgenomen en beschreven. Beiden zijn op onderstaande afbeeldingen weergegeven.

Huidige groenstructuur (2010 met plangebied. Bron: Groenatlas

Gewenst eindbeeld uit de Groenatlas met daarin het plangebied aangeduid

2.4 Water

Rijksbeleid

Barro

In het Barro is de bescherming van de rijksvaarwegen (titel 2.1) en primaire waterkeringen (buiten het kufundament, titel 2.11) opgenomen.

In het kader van de rijksvaarwegen zijn vrijwaringszones aangegeven. Vastgelegd is dat bij de vaststelling van een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden binnen de begrenzing van een Rijksvaarweg of op een vrijwaringszone en dat een wijziging inhoudt ten opzichte van het ten tijde van inwerkingtreding van deze titel geldende bestemmingsplan, rekening gehouden wordt met het voorkomen van belemmeringen voor de doorvaart, de zichtlijnen, etc.

Wat betreft primaire waterkeringen geldt dat de gemeente ervoor dient te zorgen dat gronden waarop een primaire waterkering is gelegen of die de functie van primaire waterkering hebben, als zodanig in het bestemmingsplan worden vastgelegd. Dit betekent dat deze gronden als hoofdbestemming Waterkering moeten krijgen. Van belang is dat dit aansluit op de keur en leggers van de waterschappen: hierin is immers door de waterschappen de exacte ligging en begrenzing van de waterkeringen aangegeven.

Waterwet

De Waterwet geldt als de belangrijkste wetgeving op nationaal gebied op het gebied van het water. De Waterwet stelt de watersysteembenadering centraal en integreert acht bestaande wetten voor waterbeheer. De wet regelt het beheer van oppervlaktewater en grondwater en regelt de juridische implementatie van Europese richtlijnen (o.a. Kaderrichtlijn Water en de Richtlijn Overstromingsrisico's).

De Waterwet kent één watervergunning. Met het wegvallen van vergunningen treedt een belangrijke wijziging op in de samenwerkingsrelatie tussen de gemeente en de waterbeheerder (Rijkswaterstaat of waterschap). Diverse activiteiten zoals bouwen en gebruik van de gronden zijn in, op grond van het waterbeleid, beschermde gebieden aan een watervergunning gebonden.

In de Watertoets van bestemmingsplannen (vooroverleg artikel 3.1.1 Bro) wordt bevestigd of de voorgenomen ingrepen in het watersysteem (juridisch) gefaciliteerd kunnen worden. Dat wil dus zeggen: of aannemelijk is dat vergunningen kunnen worden verleend, dat de noodzakelijke peilbesluiten (of peilvergunningen) genomen zullen worden en dat nieuwe waterstaatswerken in de legger kunnen worden opgenomen. Indien hierover iets gezegd kan worden, zal daaraan in het wateradvies aandacht worden besteed.

Formeel gezien staan vergunningen en andere besluiten volledig los van de watertoets. Het kan voorkomen dat regels uit het bestemmingsplan, zoals gebruiksregels, aanlegregels of bebouwingsregels, hetzelfde luiden en dezelfde belangen beschermen als watervergunningsregels op grond van de keur. Deze samenloop van regelge-

ving is in beginsel alleen toelaatbaar als de bestemmingsplanregels een ruimer belang dienen dan alleen het waterstaatkundig belang.

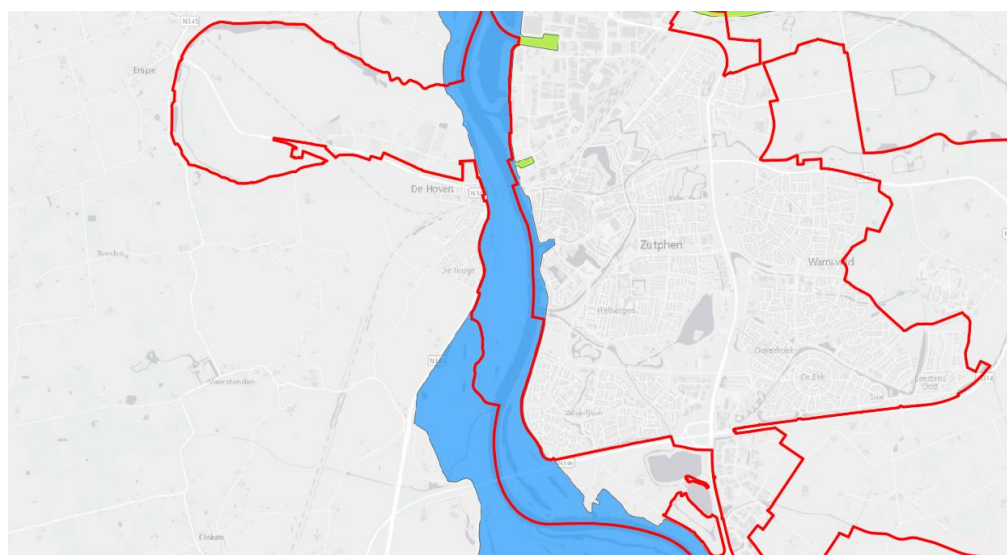
Nationaalwaterplan 2016-2021

Het Nationaal Waterplan is in december 2015 in werking getreden. Het Nationaal Waterplan beschrijft de hoofdlijnen van het nationale waterbeleid. Op basis van de Wet ruimtelijke ordening heeft het Nationaal Waterplan voor de ruimtelijke aspecten de status van structuurvisie.

Beleidslijn grote rivieren / Barro

De Beleidslijn grote rivieren waarvan de handreiking in juli 2019 geactualiseerd werd, is in het Barro uitgewerkt. Doel van de beleidslijn is om door het treffen van maatregelen meer ruimte te creëren voor de rivier, de duurzame bescherming van mens en dier tegen overstroming bij hoogwater en het beperken van materiële schade. De beleidslijn bevat een kader voor het beoordelen van de toelaatbaarheid – vanuit rivierkundig én ruimtelijk oogpunt – van nieuwe activiteiten in het rivierbed van de grote rivieren. De beleidslijn is van toepassing op de IJssel en zijn uiterwaarden.

De Beleidslijn grote rivieren bestaat uit vier delen, een beleidsbrief, beleidsregels, een handreiking en een set kaarten. Met de Beleidslijn wordt ernaar gestreefd de beschikbare afvoer- en bergingscapaciteit van het rivierbed te behouden en ontwikkelingen tegen te gaan die de mogelijkheid tot rivierversuiming door verbreding en verlaging nu en in de toekomst feitelijk onmogelijk maken.

Kaartbeeld beleidslijn ligging 'stroomvoerend regime' met aanduiding plangebied (rode contour) (Bron: Beleidslijn grote rivieren)

Er wordt onderscheid gemaakt tussen een 'bergend' regime en een 'stroomvoerend' regime. Voor de uiterwaarden in het plangebied geldt het 'stroomvoerend' regime. Dit houdt in dat er stringente beperkingen gelden voor de uitbreiding van bestaande niet-riviergebonden activiteiten.

Er geldt onder andere dat toename van de oppervlakte van bebouwing slechts onder voorwaarden is toegestaan en niet meer dan 10% mag bedragen.

Nieuwe niet-riviergebonden activiteiten zijn binnen dit regime alleen mogelijk als er sprake is van het hergebruiken van bestaande gebouwen of als er met rivierverruimingsmaatregelen per saldo meer ruimte voor de rivier wordt geboden. Hierbij is sprake van grote, ingrijpende ontwikkelingen, die in dit omgevingsplan niet mogelijk worden gemaakt.

De nadere uitwerking van de Beleidslijn grote rivieren vindt plaats langs twee lijnen: de concrete regulering van afzonderlijke activiteiten via de Waterwet en de daarop gebaseerde regelgeving en de ruimtelijke doorwerking van het beleid via de Wro. Het Waterbesluit geeft in artikel 6.12 eerste lid als hoofdregel dat voor activiteiten in het rivierbed een waterwetvergunning is vereist. Daar waar voor activiteiten in het rivierbed een watervergunning vereist is gelden ook de in de Beleidslijn grote rivieren opgenomen Beleidsregels grote rivieren als afwegingskader voor de vergunningverlening.

Op 30 december 2011 is het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) in werking getreden. Hierin is de ruimtelijke doorwerking van het beleid opgenomen. Er worden algemene eisen gesteld aan de inhoud van nieuwe bestemmingsplannen die betrekking hebben op gronden gelegen in het rivierbed. Deze strekken ertoe te voorkomen dat omgevingsvergunningen worden verleend voor afwijking van een bestemmingsplan ten behoeve van werkzaamheden die in het kader van het Waterbesluit niet of slechts onder bepaalde voorwaarden zijn toegestaan. In de Nota van toelichting bij het Barro staat aangegeven dat een goede inhoudelijke en procedurele afstemming tussen de rivierbeheerder en de betrokken gemeente gewenst is. Om die reden is in de bestemmingsregels van de bestemmingen gelegen in de uiterwaarden een specifieke gebruiksregel opgenomen dat voor zover voor uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden een vergunning krachtens de Waterwet is vereist, het uitvoeren hiervan uitsluitend toegestaan na inwerkingtreding van die vergunning.

Kaderrichtlijnwateren

De opgave voor de Europese Kaderrichtlijnwateren (KRW) is het nemen van alle mogelijke, haalbare maatregelen om de ecologische en fysisch-chemische waterkwaliteit te verbeteren. In het onderstaande zijn de afwegingen opgenomen die op basis van de gehanteerde methode zijn gemaakt. De KRW schrijft voor, dat in 2015 de 'goede chemische toestand' in alle wateren moet zijn bereikt (met mogelijkheid tot uitstel tot 2021 of 2027).

Watertoets

Om te garanderen dat water voldoende aandacht krijgt bij het opstellen van ruimtelijke plannen is de zogenaamde 'watertoets' in het leven geroepen. Deze toets heeft een grondslag in het Besluit ruimtelijke ordening vanwege de daarin opgenomen verplichting om bij de voorbereiding van bestemmingsplannen een beschrijving toe te voegen waarin is beschreven op welke wijze rekening zal worden gehouden met de gevolgen voor de waterhuishouding (artikel 3.1.1 lid 1) en de verplichting om de waterbeheerder te betrekken bij de vaststelling van bestemmingsplannen en projectbesluiten (artikel 3.1.6. lid 1 sub b).

Provinciaal beleid

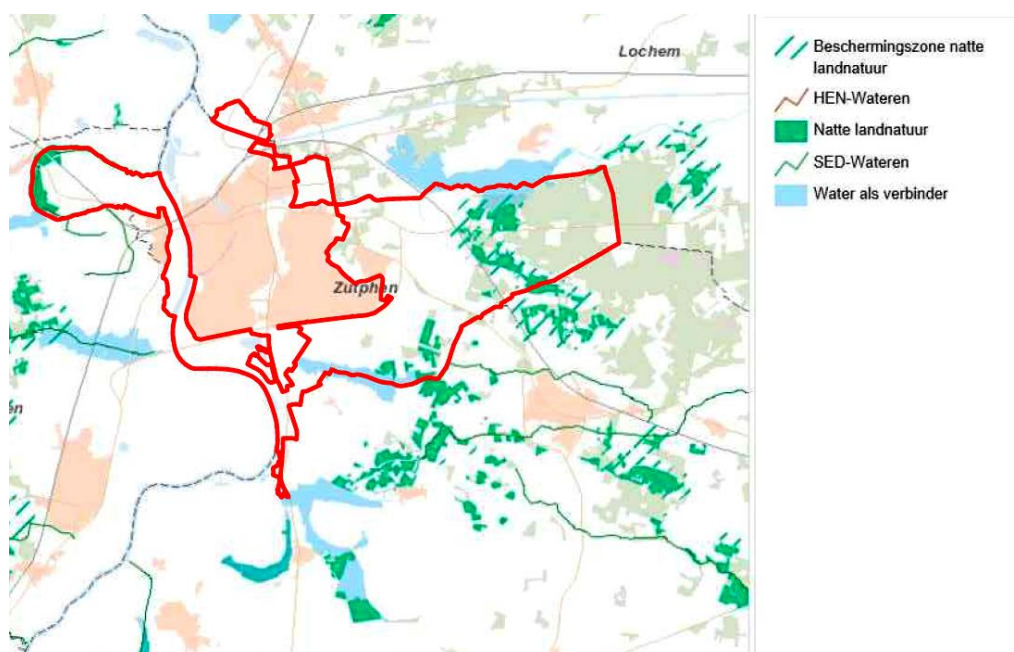
Omgevingsvisie Gelderland

In de Omgevingsvisie wordt de ambitie en de rol van de provincie voor het aspect water aangegeven. De provincie stuurt op een veerkrachtig en duurzaam water- en bodemsysteem. Dit bestaat uit bodem en ondergrond, grondwater en oppervlaktewater. Een veerkrachtig en duurzaam water- en bodemsysteem helpt mee aan een optimale en duurzame driedimensionale inrichting van Gelderland.

De provincie streeft naar een duurzaam gebruik van de ondergrond. Zij zoekt naar een balans tussen het benutten van de kansen die de ondergrond biedt en het behouden van de waarde van de ondergrond voor toekomstige generaties. Doel is te komen tot een integrale, efficiënte en duurzame benutting zonder onomkeerbare gevolgen voor de ondergrond. Dit betekent dat de provincie moet afwegen wat op een bepaalde plek in de ondergrond of bovengronds wel of niet mag.

Ecologische HEN en SED wateren

Een aantal wateren in Gelderland heeft een zeer hoge ecologische waarde. Het provinciale beleid is gericht op bescherming van deze wateren. In het beleid worden twee typen ecologisch belangrijk water onderscheiden: HEN-water en SED-water. Dit bestand is uit de volgende kaartlagen samengesteld : 1. HEN-water : water van het hoogst ecologische niveau. Het benadert de meest natuurlijke situatie. De provincie wil die ecologische waarde beschermen en eventuele negatieve beïnvloeding terugdringen. 2. SED-water : water met een specifiek ecologische doelstelling. Deze kennen enige menselijke beïnvloeding, maar hebben een ecologische waarde of kunnen die door een relatief geringe inspanning krijgen. De meest natuurlijke situatie ligt voor deze wateren echter niet in het verschiet.

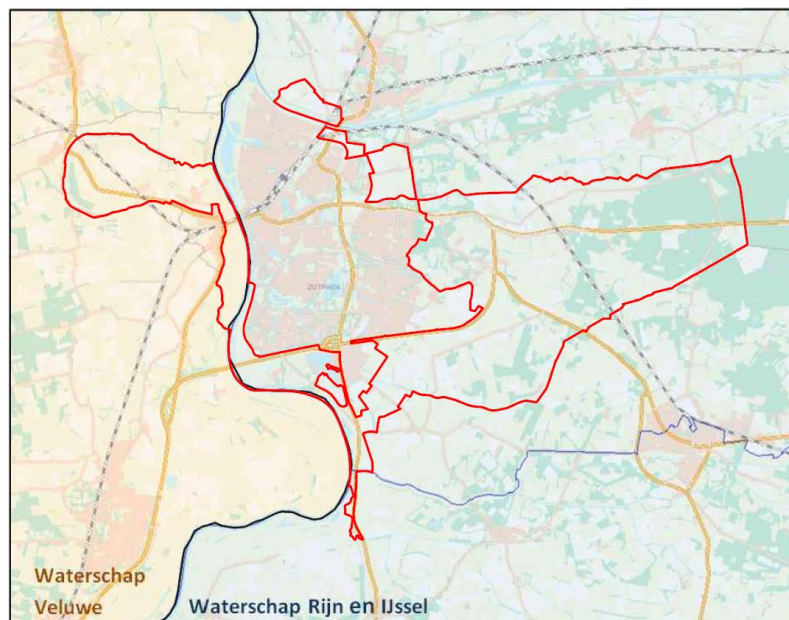

Kaart water en natuur omgevingsvisie Gelderland met aanduiding SED-wateren binnen de gemeente Zutphen

Waterschap

Inleiding

Het plangebied is gelegen in het werkingsgebied van twee waterschappen; waterschap Rijn en IJssel en waterschap Vallei en Veluwe. Hierna is een afbeelding opgenomen van de ligging van de waterschappen. Het beleid van beide waterschappen wordt kort besproken.

Indeling waterschappen met plangebied rode contour

Bron: provincie Gelderland

Waterschap Rijn en IJssel

Het *Waterbeheerplan 2016-2021* is vastgesteld in november 2015 en beschrijft op welke wijze de volgende zaken in de periode 2016-2021 gedaan worden: het zorgen voor een goede bescherming tegen hoog water, het zorgen voor een goed functionerend regionaal watersysteem en het zorgen voor het zuiveren van afvalwater. De *Watervisie 2030* geeft aan hoe het waterschap aankijkt tegen de gewenste ruimtelijke inrichting van het beheersgebied, om de wateropgaven waarvoor ze staan duurzaam op te lossen. Er moet daartoe een betere afstemming worden gevonden tussen de waterwensen van de verschillende grondgebruiksvormen en het watersysteem zelf. Omdat ruimtelijke oplossingen op langere termijn duurzamer zijn, krijgen deze de voorkeur boven technische oplossingen. Bij het zoeken naar ruimtelijke oplossingen geldt het natuurlijk watersysteem als ideaalbeeld. Water moet richtinggevend zijn bij toekomstige stedelijke uitbreiding. Bij overschot wordt regenwater in de bodem geïnfiltreerd of naar het oppervlaktewater geleid. Het waterschap streeft ernaar regenwater niet meer via de riolering af te voeren. Het rioleringsstelsel wordt aldus minder zwaar belast, waardoor de kans op overstorten van rioolwater op oppervlaktewater kleiner wordt.

Waterschap Vallei en Veluwe

Op 1 januari 2013 is het Waterschap Vallei en Eem gefuseerd met het Waterschap Vallei en Veluwe. Het algemeen bestuur van de gefuseerde Waterschappen heeft op 20 september 2016 het *Waterbeheerprogramma 2016-2021* vastgesteld.

Het waterschap heeft een aantal doelen gesteld voor de korte termijn (2021), gebaseerd op ambities. De doelen omvatten de kerntaken en de nieuwe ontwikkelingen. In onderstaande tabel is per programma (waterveiligheid, watersysteem en waterketen) weergegeven welke ambities zijn vertaald in doelen en maatregelen.

Ambities	Water- veiligheid	Watersysteem			Water- keten
		Landelijk	Stedelijk	KRW	
We beschermen het gebied tegen overstromingen	1				
We zorgen voor de juiste hoeveelheid water		1	1		
We zorgen voor de goede oppervlaktewaterkwaliteit		1	1	1	1
Schoon en vuil water worden zo veel mogelijk gescheiden			1		1
We halen de hoogst mogelijke waarde uit water					1
We beheren de waterketen en watersysteem als één systeem, samen met partners		1	1		1

Ambities uit het Waterbeheerprogramma Waterschap Vallei en Eem/Veluwe 2016-2021

Keur

De watergangen vallen onder het beheer van beide waterschappen. In de keuren van deze waterschappen zijn reeds vele regels over de omgang met water en waterlopen opgenomen. De keuren blijven onverkort van kracht naast hetgeen in het op te stellen omgevingsplan met betrekking tot water wordt vermeld. De regels van de keur hoeven niet te worden overgenomen in het omgevingsplan. Zo wordt een dubbeling van regels voorkomen.

Gemeentelijk beleid

Waterplan Zutphen

Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen wordt altijd een watertoets-procedure gevolgd. Nieuwe gebieden worden in principe afgekoppeld (niet aangekoppeld) en in de inrichting moet voldoende ruimte zijn gereserveerd voor waterberging, bij voorkeur in combinatie met groen. Ook moet worden getoetst of de capaciteit van het bestaande rioleringsstelsel voldoende is om nieuwe uitbreidingen op het bestaande systeem aan te sluiten. Ook de afvoerstructuur voor het geïnfiltreerde water dient voldoende aandacht te krijgen.

Het watertakenplan 2021-2025

Het watertakenplan is op 10 november 2020 door de gemeenteraad vastgesteld. Elke gemeente in Nederland heeft drie watertaken: de afvalwaterzorgplicht, de hemelwaterzorgplicht en de grondwaterzorgplicht. Dit document werkt een strategie uit die in beleid vertaald moet worden. De ambitie is om een aantrekkelijk, gezond en klimaatbestendig vestigings- en verblijfsklimaat te krijgen voor bedrijven, bewoners en bezoekers. 2 belangrijke thema's zijn van belang: gezondheid en klimaatbestendig. Er zijn talrijke doelstellingen waaronder een steeds betere afwatering en waterberging, het voorkomen van wateroverlast, een betere inachtneming van het milieucomponent en het zorgen voor een goede kwaliteit van het grondwater.

Er nieuwe reeks aan investering wordt ook voorgesteld waardoor het systeem nieuwe materialen krijgt, zodat het waterbeheer steeds meer klimaatbestendig en efficiënt zal werken.

3 Functionele kwaliteiten

3.1 Agrarische bedrijven

Rijksbeleid

Sectorale wetgeving

Er zijn diverse landelijke wetten en regels van belang voor agrarische bedrijven. Dit is met name sectorale wetgeving, zoals op het gebied van geur. Op deze sectorale wetgeving wordt in hoofdstuk 4 nader ingegaan.

Ammoniak

Verder is ook de natuurwetgeving van belang voor de agrarische bedrijven, zoals de Wet natuurbescherming. Het belangrijkste aspect hieruit is de zogenaamde stikstofproblematiek. Stikstof dat in de vorm van ammoniak vrijkomt en neerslaat op zogenaamde voor stikstofgevoelige habitats en leefgebieden in Natura 2000-gebieden en waar de kritische depositiewaarde al is overschreden. Daarmee wordt de instandhoudingsdoelstellingen van deze habitats en leefgebieden aangetast. Om te kunnen bepalen wat de effecten zijn en of het noodzakelijk is een regeling op te nemen in het omgevingsplan om een verdere toename van de stikstofdepositie te beperken dan wel te voorkomen zijn berekeningen uitgevoerd. Deze berekeningen zagen op het opvullen van de bestaande omgevingsvergunningen en meldingen ten opzichte van de huidige feitelijke en planologisch legale situatie (gebaseerd op CBS-cijfers (metellingen) 2014), zijnde de referentiesituatie zoals die uit de jurisprudentie volgt. Het opvullen van deze ruimte leidt al tot een toename van de stikstofdepositie en daarmee tot significante effecten, waardoor het vaststellen van het omgevingsplan onder druk komt te staan. Om die reden is er voor gekozen een regel op te nemen, waarin de huidige feitelijke en planologisch legale situatie wordt verankerd, dan wel de verleende natuurvergunning. Met deze laatste regeling kan de Afdeling Bestuursrechtspraak Raad van State namelijk ook instemmen, wanneer de natuurvergunning één op één wordt vertaald in de regels van een bestemmingsplan. Dat voor het buitengebied een omgevingsplan wordt vastgesteld, doet aan de inhoud van deze uitspraken niet af.

Per 1 juli 2021 is de Stikstofwet in werking getreden. De basis voor deze wet is de structurele aanpak stikstof. In de wet is vastgelegd dat de stikstofdepositie op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden zo ver moet worden gereduceerd dat de stikstofdepositie:

- in 2025 in ten minste 40% van “het areaal van de voor stikstof gevoelige habitats in Natura 2000-gebieden” (stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden) de kritische depositiewaarde (KDW) niet overschrijdt;
- in 2030 in ten minste 50% van het areaal van stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden de KDW niet overschrijdt;
- in 2035 in ten minste 74% van het areaal van stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden de KDW niet overschrijdt.

Dat betekent dat de stikstofdepositie de komende jaren vergaand moet worden gereduceerd. Daarvoor zullen bronmaatregelen worden genomen. Die zullen worden opgenomen in het programma stikstofreductie en natuurverbetering.

Op 8 mei 2002 is de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) in werking getreden. Voor een aantal gebieden geldt op grond van deze wet extra beleid met als doel de ammoniakdepositie op die gebieden - de zeer kwetsbare gebieden- te verminderen. Het gaat om gebieden die gevoelig zijn voor verzuring en/of vermisting die deel uitmaken van het Gelders Natuur Netwerk. In een zone van 250 meter rondom de zeer kwetsbare gebieden gelden beperkingen voor de (intensieve) veehouderijen.

Grondgebondenheid

In 2015 trad de Wet verantwoorde groei melkveehouderij en in 2016 de AMvB grondgebonden groei in werking (AMvB grondgebondenheid). De Wet verantwoorde groei melkveehouderij behelst een wijziging van de Meststoffenwet. De Wet verantwoorde groei melkveehouderij bepaalt dat bij Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) beperkingen moeten worden gesteld aan de mogelijkheid om grondloos te groeien. Dat moet gebeuren door het inperken van de mogelijkheid die de wet biedt aan melkveehouders om de uitbreiding van de fosfaatproductie in zijn geheel te verwerken. Bedrijven met melkvee mogen dus alleen groeien als er voldoende grond bij het bedrijf in gebruik is om de extra mest aan te wenden. In de AMvB grondgebondenheid wordt een grens gesteld aan de omvang van het melkveefosfaatoverschot dat maximaal verwerkt mag worden. De AMvB heeft tot doel te borgen dat uitbreiding in de melkveehouderij tenminste gedeeltelijk grondgebonden plaatsvindt. Melkveebedrijven die door uitbreiding extra fosfaat produceren, moeten jaarlijks aantonen dat zij over voldoende grond beschikken om ten minste een deel van de extra fosfaat binnen het bedrijf te kunnen gebruiken.

Het is de bedoeling dat de AMvB grondgebonden groei melkveehouderij wordt omgezet in een formele wet. De Tweede Kamer heeft op 1 december 2016 het voorstel van deze Wet grondgebonden groei melkveehouderij besproken. Net als de AMvB is het wetsvoorstel gericht op het voorkomen van grondloze groei door melkveebedrijven.

Provinciaal beleid

De provincie Gelderland actualiseert twee keer per jaar de omgevingsvisie en omgevingsverordening. Het Plussenbeleid en de ammoniakbuffergebieden evenals de grondgebondenheid blijven belangrijke aandachtspunten.

Plussenbeleid

De huidige Omgevingsvisie en -verordening voor de intensieve veehouderij is gericht op de omvang van individuele bedrijven, waarbij nieuwvestiging van niet-grondgebonden veehouderij niet is toegestaan. Uitbreiding in verwevingsgebieden kan alleen voor ten hoogste één hectare. Uitbreiding in landbouwontwikkelingsgebieden is tot ten hoogste 1,5 ha toegestaan.

Het Plussenbeleid wijzigt dit beleid dat is gericht op de sturing op bouwblokmaten. Er is een aanpak ontworpen gericht op duurzame groei van niet-grondgebonden veehouderij.

Met het nieuwe beleid vervalt de sturing op bouwblokmaten. In plaats van kwantitatieve (vaste) bouwblokmaten, zijn in het voorgestelde beleid extra maatregelen ter verbetering van de ruimtelijke kwaliteit op het terrein van landschappelijke inpassing, milieu- en dierenwelzijn bepalend. Wanneer geplust wordt op dierenwelzijn, heeft dit

vaak uitbreiding van de ruimte per dier als gevolg dus grotere stallen. Veelal zal de grens dan van 1,5 ha dan ook worden overschreden. Bij uitbreidingen gelden extra eisen gericht op verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving. Deze aanpak vraagt een samenwerking tussen ondernemer, omgeving en gemeente, waarin een goede dialoog centraal staat en ruimte is voor lokaal maatwerk gericht op lokale of regionale aandachtsgebieden.

De gemeenten dienen het plussenbeleid te verwerken in hun ruimtelijk beleid. Bestaande uitbreidingsmogelijkheden blijven bestaan totdat een bestemmingsplan geactualiseerd wordt in een gemeente.

Ammoniakbuffergebied

Eveneens is in de Omgevingsverordening het begrip 'ammoniakbuffergebied' geïntroduceerd. Dit is een gebied waarbinnen geen nieuw- en hervestiging van intensieve veehouderijen mogelijk is. Uitbreiding van de niet-grondgebonden veehouderijtak is uitsluitend toegestaan indien de ondernemer aantoont dat de emissie van ammoniak en stikstof op de locatie niet toeneemt.

De ligging van deze ammoniakbuffergebieden komt overeen met de extensiveringsgebieden die destijds vanuit de reconstructie zijn aangewezen. Deze extensiveringsgebieden liggen om kwetsbare natuur die door de provincie, met inachtneming van de Wet ammoniak en veehouderij, destijds als zeer gevoelig voor verzuring is bestempeld.

Grondgebondenheid

In de verordening is qua definitie van grondgebondenheid voor specifiek de melkveehouderij aan gesloten bij de rijksdefinitie.

Gemeenten wordt gevraagd het begrip grondgebonden rundveehouderij in bestemmingsplannen vast te leggen. Een bedrijf dient bij een verzoek tot uitbreiding aan te geven dat zij over voldoende grond beschikt -conform de voorwaarden die het Rijk voorschrijft in de Wet verantwoorde groei melkveehouderij en in de AMvB grondgebonden groei melkveehouderij - om de dieren grotendeels te kunnen voeren met de opbrengst afkomstig van de grond die tot het bedrijf behoort. De grond is in eigendom of in pacht bij het bedrijf en ligt in de omgeving van de bedrijfsgebouwen. Deze informatie dient de ondernemer verplicht bij de aanvraag voor een omgevingsvergunning voegen. Een dergelijke grondgebondenheidstoets is een momentopname. Dat wil zeggen dat de grond in latere jaren kan verminderen door verkoop of beëindiging van pacht, en dat daardoor het melkveebedrijf alsnog overgaat naar een niet- grondgebonden productie. Dit is niet te voorkomen. Verdere bedrijfsontwikkeling van de desbetreffende melkveehouderij is dan slechts mogelijk indien opnieuw aan de eis van grondgebondenheid wordt voldaan. Het hanteren van de eis van de grondgebondenheid op het moment dat een melkveebedrijf uitbreidt, biedt wel de mogelijkheid om grootschalige, niet-grondgebonden ontwikkelingen te kunnen weren.

Gemeentelijk beleid

Algemeen agrarisch beleid

Het gemeentelijke beleid inzake agrarische bedrijven is omschreven in de Visie Landelijk gebied.

Visie op agrarische bedrijvigheid

Agrarische bedrijvigheid is een belangrijke economische functie die vanouds sterk bepalend is voor het karakter van het landelijk gebied. Het bewerken van het land in de verschillende seizoenen en de zichtbare aanwezigheid van koeien brengen een bedrijvigheid met zich mee die toont dat er sprake is van een levend landschap. Ook het onderhoud van landschapselementen zoals houtsingels, hagen en dergelijke vindt vaak plaats door agrariërs. De sector is daardoor niet alleen economisch van belang, maar draagt ook bij aan de landschappelijke en recreatieve kwaliteit van het gebied. De ontwikkeling van de agrarische sector krijgt de ruimte, waarbij het accent ligt op grondgebonden agrarische bedrijvigheid. Het overgrote deel van de bedrijven is grondgebonden en vooral bij dit type bedrijven is nog groei te verwachten. Hergebruik van eventuele vrijkomende erven wordt gestimuleerd om leegstand te voorkomen en vrijkomende milieuruimte te benutten voor toekomstbedrijven.

Uit voorgaande volgen de volgende doelstellingen.

- 1 Agrarische bedrijvigheid koesteren vanuit economisch, landschappelijk en recreatief belang.
- 2 De ontwikkeling van agrarische bedrijven faciliteren om te kunnen blijven concurreren op de wereldmarkt.
- 3 Ruimte bieden aan schaalvergroting en verbreding van agrarische bedrijven met recreatieve of andere bedrijvigheid.
- 4 Intensieve veehouderij kan op de bestaande locaties groeien, mits de ruimtelijke kwaliteit, het dierenwelzijn of de volksgezondheid verbetert of minimaal gelijk blijft.
- 5 Kansen benutten voor niet-grondgebonden agrarische bedrijven in vrijgekomen agrarische bebouwing.
- 6 Kansen voor nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven.
- 7 Kansen voor nieuwe functies op vrijgekomen agrarische erven.
- 8 Milieuruimte benutten voor de groei van toekomstbedrijven, onbenutte reservering van milieuruimte bij hobbybedrijven voorkomen.
- 9 Kansen voor nieuwe agrarische bedrijfstypen.
- 10 Nieuwe uitstraling van agrarische bedrijven uitwerken in welstand.

3.2 Niet-agrarische bedrijven

Rijksbeleid

Er is geen specifiek rijksbeleid ten aanzien van niet-agrarische bedrijven.

Provinciaal beleid

Omgevingsvisie Gelderland

Wonen en werken in het 'buitengebied'

De provincie en haar partners streven samen naar een vitaal platteland :

- met behoud van levendigheid;
- met een verbetering van de kwaliteit van wonen, werken en vrijetijdsbesteding;
- rekening houdend met grote verschuivingen door schaalvergroting in de landbouw, energietransitie en urbanisatie de komende jaren.

De gevolgen van de economische recessie en de vastgoedcrisis zijn ook op het platteland sterk voelbaar. In veel regio's willen gemeenten het wonen, de detailhandel en het werken zo veel mogelijk concentreren in de kernen. Bij deze opgave zouden partijen samen moeten inspelen op nieuwe kansen voor de plattelandseconomie en samen moeten anticiperen op bevolkingsdaling, ontgroening en vergrijzing, en op de discrepantie tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Het voldoen aan een andere behoefte voor wonen en werken vraagt een slagvaardige overheid en om actief burgerschap en zelforganiserend vermogen van groepen en organisaties.

Provinciale ambitie en rol

De provincie staat voor het inzetten van bestaande bebouwde gronden en stelt bij initiatieven voor functieverandering dat deze de aanwezige en te ontwikkelen economie en gebiedskwaliteiten moeten versterken. Dit kunnen initiatieven zijn voor wonen en werken. Bijvoorbeeld bij functieverandering of nieuwe landgoederen. Zodat en een gaaf Gelderland behouden kan worden.

Dat betekent:

- initiatieven koesteren als kans;
- niet vooraf ontwikkelingen uitsluiten;
- mogelijkheden zoeken.

Daarvoor dragen in eerste instantie de initiatiefnemers de verantwoordelijkheid. De provincie voert een beperkte regie op wonen en werken in het buitengebied.

Gemeentelijk beleid

Visie Landelijk gebied

Door een jarenlang proces van schaalvergroting heeft een groot aantal agrarische erven een andere functie gekregen. Op veel erven is dat een andere vorm van bedrijvigheid geworden. Het landelijk gebied vervult duidelijk in een behoefte aan locaties waar wonen en werken gecombineerd kunnen worden en waar nieuwe bedrijven kunnen worden opgestart. Vaak wordt de landelijkheid van de locatie ingezet als een bijzondere kwaliteit van het aanwezige bedrijf, zoals bij therapieboerderijen, kinderopvang, ateliers en dergelijke.

Niet-agrarische bedrijvigheid stimuleert de plattelandseconomie en de leefbaarheid. Ook draagt zij, met het onderhoud van de erven en erfbeplanting, bij aan de landschappelijke waarde van het gebied.

Bestaande bedrijven worden gekoesterd en nieuwe bedrijven worden verwelkomd.

Doelstellingen

- 1 Niet-agrarische bedrijvigheid koesteren en verwelkomen vanwege hun bijdrage aan de leefbaarheid en plattelandseconomie.
- 2 Grootschalige bedrijvigheid blijven concentreren op bedrijventerreinen om de leefbaarheid en recreatieve kwaliteit van het landelijk gebied te behouden.
- 3 Ruimte bieden om wonen en werken op het erf te combineren.

3.3 Wonen

Rijksbeleid

Wet Plattelandswoningen

Het Rijk heeft met de vaststelling van de 'Wet Plattelandswoningen' mogelijkheden geschapen voor het gebruik van agrarische bedrijfswoningen als burgerwoning.

De wet bevat een tweetal onderdelen:

- a Om te beginnen wordt geregeld dat het planologische regime, en niet langer het feitelijk gebruik, bepalend wordt voor de bescherming die een gebouw of functie geniet tegen negatieve milieueffecten. Vóór inwerkingtreding van de wet was de feitelijke situatie uitgangspunt. Ten aanzien van de consequenties voor het bijbehorende bedrijf en voor nabijgelegen agrarische bedrijven maakte het voorheen dus niet uit welke bestemming een woning had.
- b Het tweede element van het wetsvoorstel heeft specifiek betrekking op zogenaamde plattelandswoningen. Dat zijn (voormalige) agrarische bedrijfswoningen die (tevens) door derden mogen worden bewoond. Het wetsvoorstel regelt dat deze woningen niet worden beschermd tegen milieugevolgen van het bijbehorende bedrijf.

De reikwijdte van de wet is beperkt tot het agrarische bedrijf waartoe de woning voorheen behoorde. 'Derde' bedrijven ondervinden veel minder problemen in de bedrijfsvoering van plattelandswoningen dan het 'bijbehorende' agrarische bedrijf. Dat komt omdat het niveau van milieubescherming ten aanzien van deze 'derde' bedrijven niet wijzigt bij gebruik van de betrokken woning als plattelandswoning. Onder de huidige wetgeving worden bedrijfswoningen op grotendeels dezelfde wijze beschermd tegen hinder van geluid, fijn stof en geur van omliggende 'derde' bedrijven als burgerwoningen. Voor geur geldt evenwel dat bij agrarische bedrijfswoning alleen een vaste afstand geldt terwijl bij plattelandswoningen wel degelijk wordt getoetst aan de geurnorm. Ook de toetsing inzake lucht is in die zin verschillend dat bij een agrarische bedrijfswoning niet wordt getoetst aan de grenswaarden voor onder meer fijn stof, volgend uit de 'Wet Luchtkwaliteit'. Dit is bij plattelandswoningen wel zo.

Provinciaal beleid

De provincie wil, zo blijkt uit de omgevingsvisie, de levendigheid in het buitengebied behouden en ruimte bieden aan initiatieven voor functieverandering, onder meer naar woningen.

Tegelijkertijd is de realisatie van nieuwe woningen beperkt mogelijk. Zoals de provincie stelt in de omgevingsvisie willen de gemeenten in veel regio's (onder meer) het wonen zo veel mogelijk concentreren in de kernen. Ook vanuit het provinciale beleid geldt dit beleidsstreven. Dit blijkt onder meer uit de Gelderse Ladder (een doorvertaling van de Ladder voor duurzame verstedelijking), waaruit blijkt dat bij nieuwe woningen allereerst binnen bestaand stedelijk gebied dient te worden gezocht.

Gemeentelijk beleid

In de Visie Landelijk gebied is het gemeentelijke beleid inzake het wonen in het buitengebied omschreven:

Net als voor bedrijvigheid, geldt voor wonen dat het een belangrijke functie is die bijdraagt aan de leefbaarheid in het landelijk gebied en aan de landschappelijke kwaliteit van de aanwezige erven. De kwaliteit van het wonen in het landelijk gebied hangt samen met verschillende factoren, zoals het landelijke karakter van de omgeving, de rust door de lage woningdichtheid en de beperkte hoeveelheid verkeer, de grootte van het perceel met mogelijkheden voor hobbyweides, moestuinen en de grootte van de bebouwing met ruimte voor diverse functies. Nieuw is dat het wonen steeds meer gecombineerd wordt met bedrijvigheid in of bij de woning. Initiatieven om het wonen te combineren met dag- of verblijfsrecreatie worden toegejuicht.

Hieruit komen de volgende doelstellingen voort:

- 1 ruimte bieden aan grotere woningen of bijgebouwen;
- 2 ruimte voor mantelzorg in de woning of de bijgebouwen;
- 3 ruimte voor combinatie van wonen en voorzieningen voor de vrijetijdseconomie;
- 4 om overschotten aan woningen te voorkomen, de rust op het platteland te behouden en agrariërs niet te hinderen worden in principe geen nieuwe woningen gerealiseerd;
- 5 nieuwe woningen worden na sloop van ontsierende bebouwing op een agrarisch erf (Rood-voor-rood) alleen toegestaan bij een grote toename van de ruimtelijke kwaliteit, zodat een overschot aan woningen en hinder voor agrariërs wordt voorkomen.

3.4 Landgoederen

Rijksbeleid

In de Natuurschoonwet 1928 zijn bepalingen opgenomen omtrent landgoederen. De wet is gericht op het behoud van landgoederen en daarmee het bevorderen van het natuurschoon.

Er is voor het overige geen specifiek rijksbeleid van toepassing.

Provinciaal beleid

De provincie heeft als beleid in de omgevingsvisie opgenomen dat bij onder meer initiatieven voor nieuwe landgoederen, dat deze mogelijk zijn als deze de aanwezige en te ontwikkelen economie en gebiedskwaliteiten versterken.

Een nieuw landgoed wordt dan wel gezien als een nieuwe stedelijke functies in het buitengebied, waarvoor geldt dat deze afgewogen worden in het licht van de Ladder voor duurzaam ruimtegebruik. Dit betekent dat onderbouwd wordt waarom de ontwikkeling niet in de bestaande steden en dorpen gerealiseerd kan worden.

Gemeentelijk beleid

In de Visie Landelijk gebied is het geldende beleid van de gemeente inzake de landgoederen opgenomen. Gesteld wordt dat de buitenplaatsen en landgoederen vanwege hun cultuurhistorische waarden iconen in het Zutphense landschap vormen en worden beschermd.

Ter financiering van het behoud en bescherming van dit culturele erfgoed biedt de gemeente mogelijkheden voor flexibel gebruik van de aanwezige bebouwing. Er is een scala aan gebruiksmogelijkheden toegestaan, zoals kantoren, advies- of ontwerp bureaus en dienstverleners, dag- of verblijfsrecreatie, zorg- en maatschappelijke voorzieningen, kunst en cultuur en lichte vormen van bedrijvigheid.

In een uitwerking zal de gemeente Zutphen nader onderzoeken welke specifieke cultuurhistorische kenmerken van de buitenplaatsen en landgoederen beschermd worden om zo de bijdragen aan de ruimtelijke kwaliteit van de omgeving te borgen.

3.5 Verkeer

Rijks- en provinciaal beleid

Op bovengemeentelijk niveau geldt divers beleid waarin uitspraken worden gedaan op het gebied van 'verkeer'. In het plangebied van het omgevingsplan zijn geen rijkswegen gelegen. Wel zijn er diverse wegen in het plangebied gelegen die op grond van de Wegenwet in beheer en onderhoud van de provincie zijn.

In de omgevingsverordening van de provincie Gelderland is een vergunningstelsel opgenomen voor provinciale wegen. De meeste van de provinciale wegen zijn aangewezen als route voor vervoer gevaarlijke stoffen, zoals bedoeld in artikel 16 van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen. Zie hiervoor ook paragraaf 4.5.

Gemeentelijk beleid

Het vigerende verkeersbeleid van de gemeente Zutphen is vastgelegd in het Verkeerscirculatieplan, dat in 2008 is geëvalueerd en geactualiseerd.

In het VCP is gekozen voor een verkeersstructuur met grote verblijfsgebieden tussen de hoofdwegen. Dit biedt het beste toekomstperspectief voor Zutphen als het gaat om bereikbaarheid en verkeersveiligheid. Maatregelen moeten er toe leiden dat gemotoriseerd verkeer zoveel mogelijk gebruik maakt van de wegen met een verkeersfunctie. Pas dicht bij de eindbestemming van een verplaatsing wordt de hoofdwegenstructuur verlaten en de bestemming in het verblijfsgebied gezocht.

Sluipverkeer en doorgaand verkeer door de verblijfsgebieden moeten door adequate verkeersmaatregelen geweerd dan wel ontmoedigd worden. Daarnaast dienen ook maatregelen in flankerende zin getroffen te worden. Dit zijn ondersteunende maatregelen die een selectief autogebruik beogen en bijdragen aan een beperking van de groei van de automobiliteit. Gedoeld wordt op het bevorderen van het fietsgebruik en het gebruik van het openbaar vervoer. Het voeren van een stringent parkeerbeleid (bijvoorbeeld tariefstelling betaald parkeren, parkeerduurbepaling) dient het gebruik van de alternatieve vervoerwijzen extra te stimuleren. Al deze maatregelen moeten leiden tot een duurzaam en veilig verkeerssysteem.

3.6 Recreatie, toerisme en sport

Rijks- en provinciaal beleid

Tot 1 januari 2008 gold de Wet op de Openlucht Recreatie (WOR). Het intrekken van deze wet had twee redenen. Allereerst bleek uit de evaluatie van de kampeerregelgeving dat het in de wet verankerde vergunningstelsel niet noodzakelijk was voor het kampeerbeleid. De bestemmingsplannen met voorschriften bieden in principe voldoende mogelijkheden om een gedifferentieerd kampeerbeleid te voeren. Daarbij is

gebleken dat de onderdelen van de WOR in het algemeen belang van gezondheid, hygiëne en veiligheid ofwel zijn geregeld in andere wetten of kunnen worden geregeld door zelfregulering. Er is dan ook geen nieuwe wet voor in de plaats gekomen. Kamppeerterreinen dienen derhalve in een bestemmingsplan geregeld te worden en indien noodzakelijk, kan aanvullend beleid vastgesteld worden.

Op bovengemeentelijk niveau geldt divers beleid inzake recreatie en toerisme. Uit de omgevingsvisie van de provincie Gelderland blijkt dat de provincie streeft naar een impuls aan de werkgelegenheid binnen de vrijetijdseconomie door meer toeristische bezoekers en daarmee bestedingen aan te trekken. Daartoe moet de kwaliteit van het toeristisch product omhoog. Echter wordt het realiseren van solitaire recreatie woningen wel beperkt. Solitaire recreatiewoningen zijn nog enkel mogelijk op reguliere woningbouwlocaties. De provincie en haar partners willen ruimte bieden aan kwaliteitsverbeteringen en innovatie van recreatiebedrijven. Tegelijkertijd moet wel zorgvuldig omgegaan worden met de ruimte.

Gemeentelijk beleid

In de Visie Landelijk gebied is de visie op recreatie opgenomen. Hierover staat het volgende vermeld:

Door de toename aan vrije tijd, de opkomende vergrijzing en vitaliteit van ouderen is de behoefte aan recreatieve voorzieningen gegroeid. De vrijetijdseconomie die hierdoor is ontstaan is een belangrijke pijler voor ontwikkelingen op het platteland. Niet alleen voor de toerist van buiten de gemeente, maar ook voor de inwoners van het gebied zelf en van de stad Zutphen fungeert het landelijk gebied als een recreatief uitloopgebied. De behoefte aan kleinschalige vormen van recreatie en het maken van bijvoorbeeld een ommetje direct vanuit de woonomgeving is groot. De gemeente Zutphen hecht belang aan het creëren van een aantrekkelijk en recreatief goed ontsloten landschap dat een goed vestigingsklimaat vormt voor ondernemers op het gebied van recreatie en toerisme. De gemeente biedt dan ook ruimte aan initiatieven om het recreatieve aanbod van het landelijk gebied van Zutphen te vergroten en te versterken.

Dit leidt tot de volgende doelstellingen:

- 1 ruime kansen voor plattelandsrecreatie;
- 2 beperkte kans voor nieuwe grootschalige recreatieve trekkers;
- 3 kansen om routes uit te bouwen benutten;
- 4 recreatieve kansen benutten langs de IJssel;
- 5 natuurontwikkeling langs de Berkel benutten als kans voor recreatie en toerisme;
- 6 in het veld informatie bieden over het heden en het verleden.

3.7 Functieverandering

Rijksbeleid

Op rijksniveau is er geen specifiek beleid inzake de functieverandering van bestaande (agrarische) functies in het buitengebied naar een andere/nieuwe functie.

Provinciaal beleid

In het provinciaal beleid geldt als centraal uitgangspunt dat vanuit het streven naar een vitaal platteland. De provincie stelt bij initiatieven voor functieverandering dat deze de aanwezige en te ontwikkelen economie en gebiedskwaliteiten moeten versterken. Dit kunnen initiatieven zijn voor wonen en werken. De provincie voert hierin een beperkte regie. Een kwaliteitsverbetering wil bij functieverandering veelal zeggen dat er sprake is van sloop en of hergebruik van vrijkomende bebouwing.

Voor nieuwe stedelijke functies in het buitengebied geldt dat deze afgewogen worden in het licht van de Ladder voor duurzaam ruimtegebruik, ook bij functieverandering. Hiermee krijgen functies een plek die in principe ook in bestaande steden en dorpen gelokaliseerd kunnen worden. In deze gevallen zal de behoefte (Gelderse ladder) aangetoond moeten worden. Dit betekent dat onderbouwd wordt waarom bijvoorbeeld woningen niet in de bestaande steden en dorpen gebouwd worden.

Regionaal functieveranderingsbeleid 'Waar de stallen verdwijnen: Oude erven, nieuwe functies'

Het beleid voor functieverandering is in regionaal verband opgesteld door de gemeentes Apeldoorn, Brummen, Lochem, Voorst en Zutphen in het beleidsdocument "Waar de stallen verdwijnen: Oude erven, nieuwe functies".

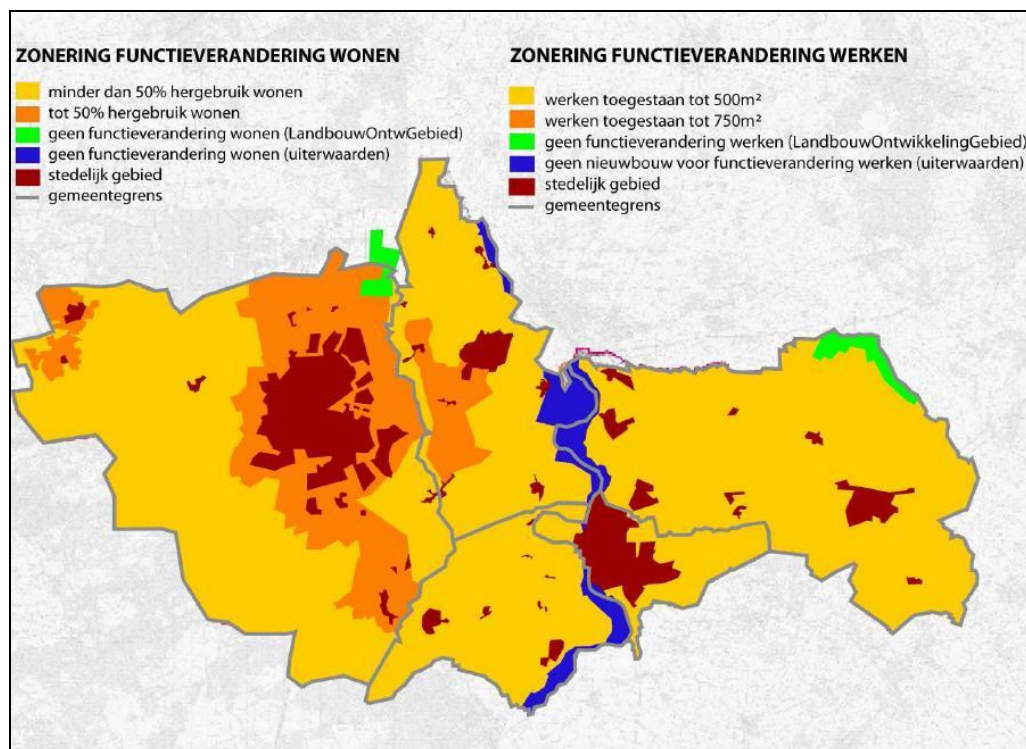
Algemene voorwaarden functieverandering:

Voor functieverandering naar zowel wonen als werken gelden de volgende algemene voorwaarden:

- 1 Functieverandering is niet toegestaan in de uiterwaarden. Het regionale beleid is hiermee strenger dan de Beleidslijn Grote Rivieren, die functieverandering wel toestaat, mits er geen nieuwe bebouwing voor wordt opgericht.
- 2 De regeling voor functieverandering is alleen van toepassing op vrijkomende en vrijgekomen agrarische bedrijfsbebouwing in het buitengebied die met een vergunning of melding is opgericht en minstens tien jaar rechtmatig is gebruikt (conform de bestemming uit het vigerende bestemmingsplan).
- 3 De regeling voor functieverandering geldt niet alleen voor vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen (met een agrarische bestemming) maar ook voor eerder vrijgekomen agrarische bedrijfsgebouwen waarvan de bestemming reeds is omgezet in bijvoorbeeld een woonbestemming.
- 4 Bij hergebruik van vrijkomende bebouwing voor wonen of werken is sloop van alle niet her te gebruiken bebouwing vereist. Bij nieuwbouw voor wonen of werken is sloop van alle huidige fysiek aanwezige en niet her te gebruiken vrijkomende bebouwing vereist. Monumentale en karakteristieke bebouwing mag niet gesloopt worden.
- 5 Bij de beëindiging of verplaatsing van glastuinbouwbedrijven mag 100% van de bedrijfsgebouwen (met een maximum van 1500 m²) van functie veranderen naar wonen of werken onder de algemene randvoorwaarden die daarvoor gelden. Onder bedrijfsgebouwen worden verstaan die gebouwen die niet voor de primaire teelt bedoeld zijn, maar ondersteunend daaraan (zoals opslag- en sorteerruimtes, koelcellen, ketelhuizen e.d.). Bovendien geldt voor deze sector het aanvullende uitgangspunt dat op elk vrijgekomen perceel alle glasopstanden worden gesloopt.
- 6 Voor alle woningen geldt een maximum inhoudsmaat van 750 m³ voor het hoofdgebouw en 150m² voor de bijgebouwen. Die maat komt overeen met de gangbare maten in de bestemmingsplannen buitengebied. Met deze maximum-maat wordt

voorkomen dat er grote en niet in het buitengebied passende woningen gebouwd worden die bovendien weinig bijdragen aan de regionale woonbehoefte. In de gemeentelijke bestemmingsplannen is voor de bijgebouwen een uitzonderingsmogelijkheid op te nemen tot 250 m², bijvoorbeeld ten behoeve van hobbyboeren en natuurbeheer.

- 7 Mestsilo's, kuilplaten en erfverharding tellen niet mee als vrijkomende bebouwing. Het slopen van deze constructies is vereist vanwege de gewenste inpassing van de nieuwe situatie in de omgeving.
- 8 Functieverandering mag pas plaatsvinden na het effectueren van de bestemmingswijziging van het hele voormalige perceel en verkleining van het bouwblok.
- 9 Bij functieverandering moet uiteraard worden voldaan aan alle geldende wet- en regelgeving op het gebied van bijvoorbeeld geluid, luchtkwaliteit, Wet geurhinder en veehouderij (agrarische bedrijven mogen niet worden belemmerd in hun bedrijfsvoering), Natura 2000 en andere flora- en faunawetgeving. Het milieu mag niet extra worden belast. De milieuvergunning moet in overeenstemming gebracht worden met de nieuwe situatie. Functieverandering van vrijgekomen gebouwen mag niet leiden tot knelpunten in de verkeersafwikkeling. Mocht dit zich voordoen dan is het veroorzakersbeginsel van toepassing.
- 10 Functieverandering wordt alleen toegestaan wanneer die functieverandering per saldo een positieve bijdrage levert aan de kwaliteit van de omgeving. Functieverandering zal door de gemeenten daartoe worden beoordeeld op basis van beeldkwaliteit. Bijvoorbeeld op basis van beeldkwaliteitsplan, Welstandsnota en het Landschapsontwikkelingsplan. Initiatiefnemers dienen daartoe te zorgen voor een kwalitatief hoogwaardig landschaps- en erfinrichtingsplan in samenhang met genoemde plannen. De Regio streeft naar het toetsen op basis van een goed (regionaal) beeldkwaliteitsplan op basis van de op te stellen (regionale) landschapsontwikkelingsplannen, waarin de ter plaatse kenmerkende landschapstypen zijn vastgelegd. Een belangrijk uitgangspunt is het behouden van de erfstructuur, bijvoorbeeld bij grotere aantallen woningen niet een verzameling losse woningen realiseren maar meerdere woongebouwen met elk meerdere woningen.
- 11 In alle gevallen dient functieverandering gepaard te gaan met -naast sloop- een vorm van verevening: een bijdrage aan de kwaliteit van de omgeving. Deze bijdrage zal zoveel mogelijk gericht moeten zijn op erftransformaties, zoveel mogelijk verevenen op de kavel zelf dus. Indien dit niet mogelijk of nodig blijkt vindt verevening plaats in de vorm van een financiële bijdrage of een kwaliteitsverbetering in de omgeving.
- 12 Voor monumenten en karakteristieke bebouwing wordt altijd maatwerk geleverd. Monumentale en karakteristieke bebouwing mag niet gesloopt worden. De definitie van wat karakteristiek is, wordt per gemeente bepaald.
- 13 Buitenopslag van goederen en stalling buiten zijn niet toegestaan.
- 14 Parkeren, laden en lossen vinden plaats binnen het nieuwe bestemmingsvlak.
- 15 Geen detailhandel anders dan de verkoop van lokaal geproduceerde producten van grondstoffen die grotendeels uit de streek afkomstig zijn.

Zonering voor functieverandering naar wonen en werken

Het plangebied van het omgevingsplan (het buitengebied van Zutphen) valt binnen twee zones: de uiterwaarden waar geen functieverandering voor wonen/werken is toegestaan en het overige gebied waar functieverandering minder dan 50% hergebruik wonen geldt en waar werken is toegestaan tot 500 m².

Gemeentelijk beleid

In de Visie Landelijk gebied is wat betreft functieverandering opgenomen dat ruimte wordt geboden voor functieverandering van agrarische erven naar wonen en werken. Functieverandering kan bijdragen aan de ruimtelijke en economische kwaliteit van het buitengebied.

De gemeente biedt kansen voor nieuwe functies op vrijgekomen erven. Eveneens volgt de gemeente de landelijke discussie over leegstand. Leegstand en daarmee verpaupering van erven draagt niet bij aan ruimtelijke kwaliteit en vitaliteit van het landelijk gebied. De aard en omvang van de opgave voor de gemeente Zutphen wordt in regionaal samenwerkingsverband met de regio Stedendriehoek geanalyseerd.

Wat betreft functieverandering naar wonen geldt dat nieuwe woningen na sloop van ontsierende bebouwing op een agrarisch erf (Rood-voor-rood) alleen toegestaan worden bij een grote toename van de ruimtelijke kwaliteit, zodat een overschot aan woningen en hinder voor agrariërs wordt voorkomen. Verder ligt hier een relatie naar de woningbouwafspraken met de regio.

3.8 Aan huis verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteiten en nevenactiviteiten

Rijksbeleid

Op rijksniveau geldt er geen specifiek beleid inzake aan huis verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteiten en nevenactiviteiten. Wel geldt de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' (2009) als 'pseudo-wetgeving' inzake de mogelijkheden voor het inpassen van hindergevende functies (zoals bedrijven, waaronder dus ook aan huis verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteiten en nevenactiviteiten vallen) in een woonomgeving. In de publicatie worden diverse activiteiten ingedeeld in milieucategorieën en hierbij behorende indicatieve hinderzones. De publicatie biedt hiermee voor regulering een aanknopingspunt, door bijvoorbeeld uitsluitend activiteiten toe te laten in de woonomgeving die overeenkomstig milieucategorie 1 en 2 uit de publicatie zijn (dit zijn de laagste milieucategorieën).

Provinciaal beleid

In de Omgevingsvisie van de provincie wordt ingegaan op het wonen en werken in het buitengebied.

3.1.3.2 Wonen en werken in het 'buitengebied'

De provincie en haar partners streven samen naar een vitaal buitengebied:

- met behoud van levendigheid;
- met een verbetering van de kwaliteit van wonen, werken en vrijetijdsbesteding;
- rekening houdend met grote verschuivingen door schaalvergroting in de landbouw, energietransitie en urbanisatie de komende jaren.

De gevolgen van de economische recessie en de vastgoedcrisis zijn ook op het platteland sterk voelbaar. In veel regio's willen gemeenten het wonen, de detailhandel en het werken zo veel mogelijk concentreren in de kernen. Bij deze opgave zouden partijen samen moeten inspelen op nieuwe kansen voor de plattelandseconomie en samen moeten anticiperen op bevolkingsdaling, ontgroening en vergrijzing, en op de discrepantie tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Het voldoen aan een andere behoefte voor wonen en werken vraagt een slagvaardige overheid en om actief burgerschap en zelforganiserend vermogen van groepen en organisaties.

Provinciale ambitie en rol: De provincie stelt bij initiatieven voor functieverandering dat deze de aanwezige en te ontwikkelen economie en gebiedskwaliteiten moeten versterken. Dit kunnen initiatieven zijn voor wonen en werken. Bijvoorbeeld bij functieverandering of nieuwe landgoederen.

Dat betekent:

- initiatieven koesteren als kans;
- niet vooraf ontwikkelingen uitsluiten;
- mogelijkheden zoeken.

Daarvoor dragen in eerste instantie de initiatiefnemers de verantwoordelijkheid. De provincie voert een beperkte regie op wonen en werken in het buitengebied

Gemeentelijk beleid

De gemeente Zutphen kent het beleid 'beroep aan huis'. Hierin staan regels over het vestigen van kleinschalige bedrijvigheid bij een woning.

3.9 Inwoning en mantelzorg

Rijks- en Provinciaal beleid

Voor inwoning is geen beleid op rijks- en provinciaal niveau. In het Besluit omgevingsrecht (hierna: Bor) is een regeling opgenomen dat ziet op mantelzorg. Het besluit biedt ruimte voor het (vergunningsvrij) plaatsen van mantelzorgwoningen (artikel 2, lid 22 Bor). Voor toepassing van de bepalingen in het Bor is er sprake van mantelzorg als het gaat om intensieve zorg of ondersteuning en de mantelzorgrelatie kan worden aangetoond met een verklaring van een huisarts, wijkverpleegkundige of andere door de gemeente aangewezen sociaal-medische adviseur. De relevante begrippen zijn hieronder opgenomen:

mantelzorg: intensieve zorg of ondersteuning, die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt geboden aan een hulpbehoevende, ten behoeve van zelfredzaamheid of participatie, rechtstreeks voortvloeiend uit een tussen personen bestaande sociale relatie, die de gebruikelijke hulp van huisgenoten voor elkaar overstijgt, en waarvan de behoefte met een verklaring van een huisarts, wijkverpleegkundige of andere door de gemeente aangewezen sociaal-medisch adviseur kan worden aangetoond.

huisvesting in verband met mantelzorg: huisvesting in of bij een woning van één huishouden van maximaal twee personen, van wie ten minste één persoon mantelzorg verleent aan of ontvangt van een bewoner van de woning.

Gemeentelijk beleid

Vanuit de Visie Landelijk gebied geldt als beleidsstreven om ruimte te bieden voor mantelzorg in de woning of de bestaande bijgebouwen. De gemeente wil mee werken aan de bestaande behoefte aan grotere woningen en bijgebouwen in het buitengebied. Ook speelt de gemeente hiermee in op mogelijkheden voor mantelzorg. In de grotere woningen en bijgebouwen kan een deel van de ruimte tijdelijk worden ingericht voor mantelzorg zodat familieleden die zorg nodig hebben, deze zorg dicht bij huis kunnen ontvangen. Als voorloper op mantelzorg kan inwoning een prima oplossing zijn.

3.10 Duurzame energie

Rijksbeleid

NOVI

De rol van de rijksoverheid in het ruimtelijke beleid voor nationale elektriciteitsvoorziening is gelegen in het zorgen voor voldoende ruimte voor een adequate infrastructuur. Energiezekerheid is een belangrijk economisch goed.

Het Rijk zet in op een transitie naar een duurzame, hernieuwbare energievoorziening en het geschikt maken van de elektriciteitsinfrastructuur op de langere termijn voor meer decentrale opwekking van elektriciteit.

In de omgevingsvisie wordt aangegeven dat het aandeel van duurzame energiebronnen als wind, zon, biomassa en bodemenergie in de totale energievoorziening omhoog moet. De ambitie is dat Nederland in 2050 een betrouwbaar, betaalbaar en veilige energievoorziening heeft die CO₂-arm is, met de daarvoor benodigde hoofdinfrastructuur.

Het is primair de taak van provincies en gemeenten om voldoende ruimte te bieden voor duurzame energievoorziening (zoals zonne-energie en biomassa). Het ruimtelijk rijksbeleid voor (duurzame) energie beperkt zich daarom enkel tot grootschalige wind-energie op land en op zee, gelet op de grote invloed op de omgeving en de omvang van deze opgave. Voor andere energiefuncties is geen nationaal ruimtelijk beleid nodig, naast het faciliteren van ontwikkelingen door het aanpassen van wet- en regelgeving en het delen en ontwikkelen van kennis.

Energieakkoord voor duurzame groei

In september 2013 sloten meer dan 40 organisaties het Energieakkoord voor duurzame groei. In het energieakkoord is de basis gelegd voor een breed gedragen, robuust en toekomstbestendig energie- en klimaatbeleid. Het energieakkoord biedt een langetermijnperspectief met afspraken op de korte- en middellange termijn. Hiervoor zijn de volgende doelen geformuleerd:

- een besparing van energieverbruik met gemiddeld 1,5%;
- 100 petajoule energiebesparing per 2020;
- een toename van het aandeel duurzame energie naar 14% van het totale jaarverbruik in Nederland in 2020 met een doorgroei naar 16% in 2023;
- het creëren van ten minste 15.000 voltijdsbanen binnen de duurzame energiesector.

Deze doelen zijn verder uitgewerkt in verschillende pijlers. Vooral pijler 2 'Opschalen hernieuwbare energieopwekking' en pijler 3 'Stimuleren van decentrale duurzame energie (DDE)' zijn hierbij relevant. In het Energieakkoord is aangegeven dat voor het stimuleren van decentrale duurzame energie vooral belemmeringen weggehaald moeten worden. Belemmeringen zijn onder meer (niet uitputtend) een goede ruimtelijke inpassing om belemmeringen bij vrijwaringsgebieden waar mogelijk weg te nemen, het actualiseren van bouwregelgeving aan een grotere inzet van hernieuwbare energie, het actualiseren van vergunningsprocedures gericht op snellere toepassing van innovaties en het verkorten van doorlooptijden/procedures.

In het energieakkoord wordt uitgegaan van een opwekking van 186 PJ (PetaJoule) energie uit hernieuwbare energiebronnen. Om te komen tot deze energieopwekking zijn alle vormen van energieopwekking nodig: wind, biomassa, zon, bodemwarmte, waterkracht en –energie.

Besluit omgevingsrecht

In bijlage II van het Besluit omgevingsrecht (Bor) zijn categorieën gevallen genoemd waarin voor bouwactiviteiten en planologische gebruiksactiviteiten geen omgevingsvergunning is vereist. In artikel 2 is onder punt 6 genoemd:

een collector voor warmteopwekking of een paneel voor elektriciteitsopwekking op een dak, mits wordt voldaan aan de volgende eisen:

- a. indien op een schuin dak:
 - 1°. binnen het dakvlak,
 - 2°. in of direct op het dakvlak, en
 - 3°. hellingshoek gelijk aan hellingshoek dakvlak,
- b. indien op een plat dak: afstand tot de zijkanten van het dak ten minste gelijk aan hoogte collector of paneel, en

c. indien de collector of het paneel niet één geheel vormt met de installatie voor het opslaan van het water of het omzetten van de opgewekte elektriciteit: die installatie aan de binnenzijde van een bouwwerk is geplaatst.

Ook zijn categorieën gevallen genoemd waarin voor planologische gebruiksactiviteiten een omgevingsvergunning kan worden verleend (artikel 4 onder lid 6 en 7).

6. een installatie bij een glastuinbouwbedrijf voor warmtekrachtkoppeling als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder w, van de Elektriciteitswet 1998;
7. een installatie bij een agrarisch bedrijf waarmee duurzame energie wordt geproduceerd door het bewerken van uitwerpselen van dieren tot krachtens artikel 5, tweede lid, van het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet aangewezen eindproducten van een krachtens dat artikellid omschreven bewerkingsprocedé dat ziet op het vergisten van ten minste 50 gewichtsprocenten uitwerpselen van dieren met in de omschrijving van dat procedé genoemde nevenbestanddelen;

Provinciaal en regionaal beleid

Omgevingsvisie en -verordening Gelderland

In de Omgevingsvisie zijn de provinciale beleidsdoelen uitgewerkt. Een aspect dat zowel de economische doelstelling als de kwaliteit van de leefomgeving aangaat, is de productie van hernieuwbare energie.

Vanuit haar maatschappelijke opgave voor energietransitie streven de provincie en haar partners naar een betrouwbare, betaalbare en hernieuwbare energievoorziening en naar klimaatneutraliteit in 2050. Op weg naar klimaatneutraliteit in 2050 wil de provincie als tussendoelstelling in 2030 55% broeikasgasreductie in Gelderland.

Voorgaande zal het aanzien van heeft grote ruimtelijke gevolgen. Het zal het aanzien van Gelderland fors veranderen. Gelderland is zich hier goed van bewust en realiseert zich dat om de doelen daadwerkelijk te kunnen behalen met voldoende maatschappelijk draagvlak en goede landschappelijke inpassing, elk duurzaam potentieel moet worden benut. Niet alleen grootschalig, maar ook (juist) vanuit kleine (maar vele) lokale initiatieven.

Hiervoor is onder andere windenergie nodig. Deze vorm van energie-opwekking vraagt ruimte en biedt kansen voor stedelijke en plattelandsontwikkeling. Om aan deze doelstelling te voldoen is een zoekproces gestart met regio's en gemeenten om tot goede locaties te komen. De uitkomsten hiervan zijn vastgelegd in RES.

In de omgevingsvisie is een themakaart windenergie opgenomen. Hierop staan bestaande windenergielocaties, maar ook windenergie-locaties, waar de provincie een ruimtelijke reservering maakt voor windenergie. In de gemeente Zutphen komen deze niet voor. Ondanks dat er veel belemmeringen voor de realisatie van windmolens, zoals wegen en spoorwegen en leidingenstroken, liggen in het plangebied, zijn er ook kansen voor windenergie.

Ook zijn er in themakaart 1 van de omgevingsverordening locaties aangeduid waar op grond van provinciale doelen windenergie uitgesloten is; voor Zutphen is er geen gebied meer uitgesloten.

In de omgevingsvisie zijn naast windenergie, ook kaders opgenomen voor zonne-energie.

Gemeentelijk beleid

Zutphen energieneutraal

De gemeente wil een energieneutrale gemeente worden. Deze ambitie vraagt om diverse rollen van de gemeente. Voorlichten en stimuleren: laten zien wat er in Zutphen allemaal gebeurt op energiegebied en wat inwoners en bedrijven zelf kunnen doen. Ondersteunen, faciliteren, zelf uitvoeren en mogelijk ook regisseren. Samenwerking met externe partners vormt daarom een wezenlijk onderdeel van dit energiebeleidsplan. De gemeente kan de verbindende schakel vormen, zodat er een beweging op gang komt waarin iedereen enthousiast wordt om Zutphen energieneutraal te maken.

Het beleidsplan stelt een drietrapsraket voor:

- De gemeente zet in op het realiseren van een zo groot mogelijke energiebesparing en opwekking van duurzame energie binnen de huidige middelen;
- Waar maatregelen een herprioritering van werkzaamheden en extra budget betekenen, gaat de gemeente onderzoeken wat maximaal mogelijk is;
- Maatregelen die extra budget vragen wordt ingebracht bij de strategische agenda 2012.

Visie Landelijk gebied

De gemeente faciliteert inwoners en ondernemers bij het vergroten van de duurzaamheid van het landelijk gebied. Onder duurzaamheid verstaat de gemeente: alles wat bijdraagt aan instandhouding of zelfs verhoging van de kwaliteit van de leefomgeving en samenleving, lokaal maar ook mondiaal, zonder dat de kosten daarvan worden doorgeschoven naar de toekomst.

Deze doelstelling valt onder meer uiteen in de volgende doelstellingen:

(1) Zutphen energieneutraal in 2030: De gemeente Zutphen wil dat zij zelf en al haar huishoudens, bedrijven en instellingen zo snel mogelijk energieneutraal zijn. Dat betekent dat het energieverbruik zo laag mogelijk is en dat de energie duurzaam wordt opgewekt. Duurzame energie kan in het landelijk gebied opgewekt worden met wind, water, zon en biomassa en het benutten van bodemenergie of restwarmte. Als zich kansen voordoen kan de gemeente hierin faciliteren, verbinden en/of adviseren.

(2) Ruimte voor windenergie: Zeker in kleinschalige vormen is er alle ruimte voor het opwekken van windenergie in het landelijk gebied. Windturbines tot een tiphoogte van 25 meter zijn gangbaar als middel om te voldoen in de eigen energiebehoefte. Op erven van zowel agrarische als niet agrarische bedrijven en bij woningen kunnen dergelijke turbines worden opgericht. Ook worden wel veel kleinere windturbines toegepast op gebouwen. Zij leveren schone elektriciteit, maar de investering wordt vaak niet terugverdiend tijdens de levensduur. Een echt grote bijdrage aan opwekking van duurzame energie leveren grote windturbines. In een parallel planproces wordt onderzocht wat de beste locaties zijn en welk aantal windturbines daar kan worden gerealiseerd.

(3) Ruimte voor zonne-energie: De gemeente Zutphen geeft graag ruimte aan initiatieven op het gebied van de opwekking van zonne-energie. Daarbij ligt de prioriteit bij het stimuleren van het realiseren van zonnepanelen op daken van bestaande bebouwing. De gemeente Zutphen bekijkt of het ook mogelijk is, naast de mogelijkheden in de stad, binnen het gehele landelijk gebied van Zutphen ontwikkelingen van kleinschalige of grootschalige zonnenvelden te faciliteren

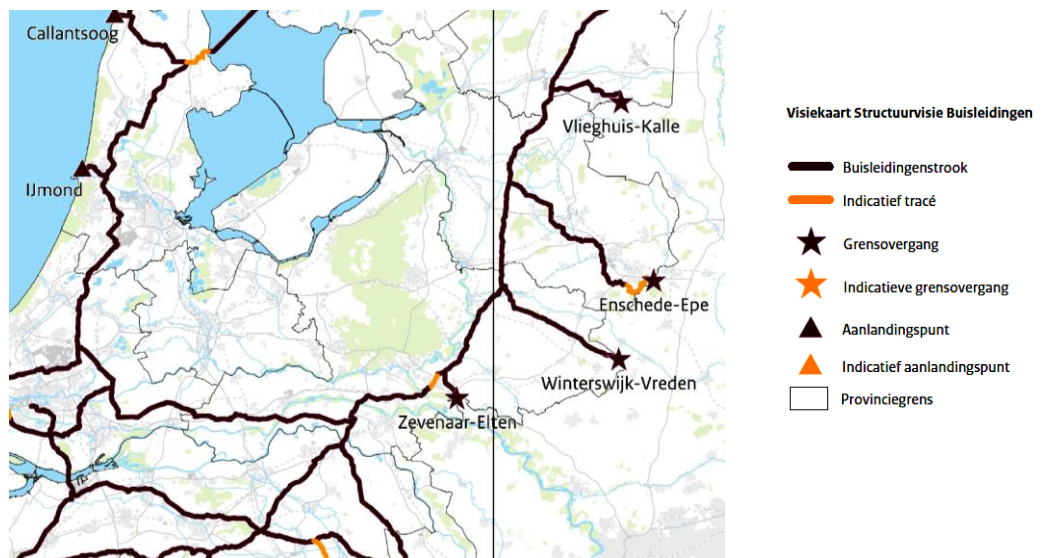
3.11 Kabels en leidingen

Rijksbeleid

In het Barro is een regeling opgenomen inzake de bescherming van buisleidingen. Het gaat om buisleidingen van nationaal belang voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Er zijn hierbij tracés voor een buisleidingenstrook aangewezen met aan weerszijden van een tracé een zoekgebied van 250 meter. De leidingenstrook zelf is bij voorkeur 70 m breed.

Het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) bevat onder meer de verplichting voor gemeenten om bestaande buisleidingen in bestemmingsplannen te hebben vastgelegd. Het Bevb gaat uit van grens- en richtwaarden voor het plaatsgebonden risico (PR) en een verantwoordingsplicht van het groepsrisico (GR).

De Structuurvisie Buisleidingen 2012-2035 regelt de doorwerking van ruimtereservering voor buisleiding(enstroken). Uit de structuurvisie blijkt dat langs de oostzijde van Zutphen een buisleidingenstrook is gelegen.

Visiekaart uit Structuurvisie Buisleidingen

Provinciaal en gemeentelijk beleid

Er is geen sprake van specifiek provinciaal of gemeentelijk beleid inzake de buisleidingen.

3.12 Parkeren

Bouwverordening

In artikel 2.5.30 is de regeling over parkeergelegenheid en laad- en losmogelijkheden bij of in gebouwen opgenomen. In de Reparatiewet BZK is bepaald dat de bouwverordening geen stedenbouwkundige voorschriften – waaronder voorschriften met betrekking tot parkeren – meer mag bevatten. Voor bestaande bestemmingsplannen gold een overgangstermijn tot 1 juli 2018. Voor de bestemmingsplannen na de overgangstermijn vervalt de parkeerbepaling uit de bouwverordening na vaststelling.

De gemeente Zutphen dan uitgaan van de parkeerkcijfers uit de CROW-publicaties 'Aanbevelingen voor verkeersvoorzieningen binnen de bebouwde kom' en 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie'. Op grond van beleid van de gemeente geldt dat initiatiefnemers in het landelijk gebied op eigen terrein dienen te voorzien in voldoende parkeerplaatsen.

Parkeernota 2012

De gemeente heeft de 'Parkeernota 2012, Zutphen' vastgesteld. In deze nota is het parkeerbeleid van de gemeente Zutphen omschreven. In de nota wordt niet alleen het parkeerbeleid besproken, maar is ook de toekomstige parkeerbehoefte in de binnenstad in beeld gebracht. Hiervoor is de bestaande 'parkeerbalans Zutphen' uit 2007 geactualiseerd. Van diverse ruimtelijke ontwikkelingen wordt in de parkeernota uitgewerkt hoe het parkeren hier moet worden opgelost. In de Parkeernota zijn geen specifieke gemeentelijke parkeernormen opgenomen.

De inhoud van de parkeernota heeft voor het landelijk gebied geen gevolgen.

4 Milieukwaliteiten

4.1 Bodem

Rijksbeleid

Wat betreft bodem geldt vanuit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening dat bij nieuwe ontwikkelingen moet zijn aangetoond dat de bodem en het grondwater geschikt zijn voor het beoogde gebruik. Om die reden dient bij nieuwe ontwikkelingen vaak een verkennend milieukundig bodem- en grondwateronderzoek uitgevoerd worden. Dit onderzoek moet uitwijzen of de locatie mag worden aangewend voor de beoogde ontwikkeling.

De bescherming van de bodem is geregeld in de Wet bodembescherming (hierna: Wbb). De Wbb geeft een wettelijk kader voor de bescherming tegen verontreiniging van de bodem en voor de sanering van ernstig verontreinigde bodems. In artikel 13 Wbb is een algemene zorgplicht opgenomen; deze zorgplicht wijst iedere persoon op de eigen verantwoordelijkheid om bodemverontreiniging zo veel mogelijk te voorkomen of ongedaan te maken.

De bodem en oever van oppervlaktewateren vallen onder de Waterwet. Deze 'waterbodem' is een integraal onderdeel van het watersysteem. Het beheer van de waterbodem is gericht op de behartiging en verwezenlijking van de hoofddoelstelling van het waterbeheer, te weten het voorkomen, en waar nodig beperken van, overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met de bescherming en verbetering van de chemische en ecologische waterkwaliteit van watersystemen en vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

De Wet milieubeheer geeft voor bedrijfsmatige activiteiten een kader voor bodembescherming. In het Activiteitenbesluit zijn algemene regels opgenomen die landelijk gelden. In het Activiteitenbesluit is geregeld dat wanneer in een inrichting een bodembedreigende activiteit wordt verricht, bodembeschermende voorzieningen en bodembeschermende maatregelen getroffen moeten worden waarmee een verwaarloosbaar bodemrisico wordt gerealiseerd.

Gemeentelijk beleid

Voor de gemeente Zutphen geldt de Nota bodembeheer regio achterhoek 2021. Deze Nota Bodembeheer gaat over het hergebruiksbeleid voor grond en baggerspecie in de gemeenten Zutphen, Lochem, Brummen, Voorst, Apeldoorn en Epe (Regio Stedendriehoek). De nota kan gezien worden als een routewijzer voor het verantwoord omgaan met grond en baggerspecie.

4.2 Geluid

Rijksbeleid

De mate waarin het geluid veroorzaakt door het (spoor)wegverkeer het woonmilieu mag belasten, is geregeld in de Wet geluidhinder (Wgh). Indien nieuwe geluidsgevoelige functies worden toegestaan, stelt de Wgh de verplichting akoestisch onderzoek te

verrichten naar geluidsbelasting ten gevolge van alle (spoor)wegen op een bepaalde afstand van geluidsgevoelige functies.

Voor wegverkeer stelt de wet dat in principe de geluidsbelasting op geluidsgevoelige functies de voorkeursgrenswaarde van 48 dB niet mag overschrijden. Indien een geluidsgevoelige functie in de invloedssfeer van een weg ligt waarvoor een maximum snelheid van 30 km p/u geldt is een akoestisch onderzoek vanuit juridisch oogpunt niet nodig.

Voor spoorwegverkeer mag de voorkeursgrenswaarde van 55 dB niet worden overschreden.

Gemeentelijk beleid

Het Geluidsplan Zutphen 2015-2025 en de nota's Hogere waarden geluid, Bouw-/sloop-lawaai en Trillingen en Bedrijven en Geluid zijn op 25 augustus 2015 door het college vastgesteld en op 10 september 2015 in werking getreden. Het plan en de nota's vormen een kader voor ruimtelijke procedures, aanvragen om omgevingsvergunningen, beschikkingen, ontheffingen, meldingen en procedures voor hogere toelaatbare geluidsbelastingen. Het plan en de nota's dragen bij aan de bescherming van huidige en toekomstige gevoelige bestemmingen, zorgt voor behoud van de huidige bedrijfsactiviteiten en biedt ruimte aan toekomstige bedrijfsactiviteiten.

4.3 Geur

Rijksbeleid

In het plangebied van het op te stellen omgevingsplan liggen agrarische bedrijven waar geuremissie van uit gaat. Regelgeving met betrekking tot geuremissie van veehouderijen is sinds 2007 vastgelegd binnen de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv). Sinds invoering van de Wgv geldt er voor geurhinder één toetsingskader voor heel Nederland. De Wgv beschermt zogenaamde geurgevoelige objecten door middel van normen tegen overmatige geurhinder van veehouderijen. Geurgevoelige objecten zijn gebouwen die bestemd zijn voor menselijk wonen of menselijk verblijf.

Agrarische bedrijven dienen te voldoen aan de regels inzake geur uit respectievelijk de Wgh, maar in enkele gevallen ook het Activiteitenbesluit. Wanneer sprake is van een vergunningplichtige veehouderij, gelden de regels uit de Wgh. Wanneer sprake is van een meldingsplichtige veehouderij, gelden de regels uit het Activiteitenbesluit.

Op basis van de Wgv gelden algemene normen. Een gemeente kan echter, na het opstellen van een gebiedsvisie, afwijken van deze normen en andere geurnormen en/of afstanden vaststellen. Dit hangt ook af van het karakter van een gebied en de gewenste ruimtelijk ontwikkeling kan.

In zowel de Wgh als het Activiteitenbesluit is bepaald dat wanneer een gemeente een geurverordening heeft vastgesteld, aan de in deze verordening opgenomen geurnormen moet worden bepaald.

Bij andere bedrijven kan wat betreft de mogelijke geurhinder die deze veroorzaken, eveneens worden getoetst aan de normafstanden uit de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' (2009). Op basis van deze notitie gelden diverse indicatieve afstanden, waarbij naast voor het aspect geluid, stof en gevaar, ook voor het aspect geur een indicatieve afstandsnorm is aangeduid. Als blijkt dat hindergevoelige functies bui-

ten de indicatieve afstanden blijven, dan kan hiermee worden aangetoond dat geen sprake zal zijn van geurhinder.

Gemeentelijk kader

De gemeente Zutphen heeft geen geurvisie vastgesteld.

4.4 Lucht

Rijksbeleid

Nederland heeft de Europese regels ten aanzien van luchtkwaliteit geïmplementeerd in de Wet milieubeheer. De in deze wet gehanteerde normen gelden overall, met uitzondering van een arbeidsplaats (hierop is de Arbeidsomstandighedenwet van toepassing) en op en in zones direct langs wegen.

Op 15 november 2007 is de 'Wet tot wijziging van de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen)' in werking getreden. Vanaf dat moment zijn in de 'Wet milieubeheer' luchtkwaliteitseisen opgenomen voor diverse verontreinigende stoffen, waaronder stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀)¹. Hierin zijn het 'Besluit niet in betekende mate bijdragen (AMvB-NIBM) (luchtkwaliteitseisen)' en de 'Regeling niet in betekende mate bijdragen (MR-NIBM) (luchtkwaliteitseisen)' opgenomen.

Voor projecten die niet in betekende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging hoeft niet langer te worden getoetst aan de grenswaarden. In de 'Regeling niet in betekende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)' zijn categorieën van gevallen benoemd die in ieder geval als 'niet in betekende mate' worden aangemerkt en waarvoor toetsing aan de grenswaarden dus zonder meer achterwege kan blijven. In de AMvB-NIBM is vastgelegd dat een grens van 3% verslechtering van de luchtkwaliteit (een toename van maximaal 1,2 Mg/m³ NO₂ of PM₁₀) als 'niet in betekende mate' wordt beschouwd. Er is blijkens deze regeling daarnaast geen onderzoek nodig voor 'woningbouwlocaties, indien een dergelijke locatie, in geval van één ontsluitingsweg, netto niet meer dan 1.500 nieuwe woningen omvat, dan wel, in geval van twee ontsluitingswegen met een gelijkmatige verkeersverdeling, netto niet meer dan 3.000 woningen omvat'.

Voorgaande doet overigens niet af aan de verplichting om in het kader van het aantonen van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat te toetsen aan de grenswaarden bij een ruimtelijk project. Op grond van het Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen) moet binnen zones langs drukke wegen (rijkswegen en provinciale wegen) eveneens altijd worden getoetst aan de grenswaarden.

4.5 Externe veiligheid

Rijksbeleid

¹ Vanaf 1 januari 2015 dient het bevoegd gezag de luchtkwaliteit ook te toetsen aan de grenswaarde voor zeer fijn stof (PM_{2,5}). Op basis van onderzoek door het Planbureau voor de Leefomgeving kan worden gesteld dat als aan de grenswaarden voor PM₁₀ wordt voldaan, ook aan de grenswaarde voor PM_{2,5} wordt voldaan.

Externe veiligheid gaat over het beheersen van de risico's voor de omgeving bij gebruik, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen als vuurwerk, lpg en munitie over weg, water en spoor en door buisleidingen. Ook de risico's van het gebruik van luchthavens vallen onder externe veiligheid. Het ministerie van Infrastructuur en Milieu coördineert het overheidsbeleid voor externe veiligheid.

Van de ramptypes die verband houden met externe veiligheid zijn met name ongevallen met brandbare/explosieve of giftige stoffen van belang. Deze ongevallen kunnen nader worden onderscheiden in ongevallen met betrekking tot:

- 1 inrichtingen;
- 2 vervoer gevaarlijke stoffen door buisleidingen;
- 3 vervoer gevaarlijke stoffen over weg, water of spoor.

Het Besluit externe veiligheid voor inrichtingen (Bevi) is in oktober 2004 in werking getreden. Het besluit heeft tot doel zowel individuele als groepen burgers een minimum (aanvaard) beschermingsniveau te bieden. Indien, op grond van een Wro-besluit, de bouw of vestiging van een kwetsbaar- of beperkt kwetsbaar object mogelijk wordt gemaakt, is het Bevi van toepassing.

Op 1 januari 2011 is het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en de daarbij behorende regeling externe veiligheid buisleidingen (Revb) in werking getreden. Het Bevb regelt onder andere welke veiligheidsafstanden moeten worden aangehouden rond buisleidingen met gevaarlijke stoffen, daaronder begrepen aardgastransportleidingen. De normstelling is in lijn met het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi).

De regelgeving rond de risico's van het transport van gevaarlijke stoffen volgt per 1 april 2015 uit de gewijzigde Wet vervoer gevaarlijke stoffen (Wvgs) (Stb. 2013, nr. 307). De Wet vervoer gevaarlijke stoffen vervangt de nota en de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (Rnvgs).

In het Basisnet is de maximale omvang voor de verschillende transportmodaliteiten vastgelegd. Het Basisnet is een landelijk aangewezen netwerk voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Binnen bepaalde grenzen wordt dit vervoer over weg, binnenwater en spoor gegarandeerd. Het Basisnet heeft betrekking op de Rijksinfrastructuur: hoofdwegen (snelwegen), hoofdwaterwegen (binnenwateren) en hoofdspoorwegen. In de Regeling basisnet is opgenomen waar risicoplafonds liggen langs transportroutes en welke regels er gelden voor ruimtelijke ontwikkeling.

Voor zowel de behandelingen met gevaarlijke stoffen bij bedrijven als het transport van gevaarlijke stoffen zijn twee aspecten van belang, namelijk het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR).

Het plaatsgebonden risico (10^{-6} /jaar) geeft inzicht in de kans op overlijden van een individu op een bepaalde afstand van een risicovolle activiteit. Het groepsrisico wordt bepaald door de aanwezigheid van mensen in de nabijheid van een eventueel ongeval bij een risicovolle activiteit en geeft het aantal mogelijke (dodelijke) slachtoffers weer. Ten aanzien van het PR geldt dat er bij besluitvorming op een ruimtelijk plan een grenswaarde in acht dient te worden genomen (kwetsbaar object) dan wel met

een richtwaarde rekening dient te worden gehouden (beperkt kwetsbaar object). Voor het GR geldt een oriëntatie waarde (Bevi) of een oriëntatiewaarde (Wvgs).

Externe veiligheid heeft betrekking op de gevaren die mensen lopen als gevolg van aanwezigheid in de directe omgeving van een ongeval waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken. Het gaat daarbij om inrichtingen waar gevaarlijke stoffen worden bewaard of bewerkt, transportroutes voor gevaarlijke stoffen (weg/water/spoor) en ondergrondse buisleidingen. Ook objecten als windturbines leiden tot veiligheidsrisico's. De aan deze activiteiten verbonden risico's moeten tot een aanvaardbaar niveau beperkt blijven.

Gemeentelijk beleid

De Beleidsvisie Externe Veiligheid beschrijft hoe de gemeente Zutphen omgaat met externe veiligheid. Externe veiligheidsbeleid is gericht op het beperken van risico's die ontstaan door vervoer, opslag en verwerking van gevaarlijke stoffen. De gemeente Zutphen legt in deze beleidsvisie haar ambities vast.

De gemeente Zutphen streeft ruimtelijk en economisch naar duurzame groei. Ambities dienen binnen de gestelde milieukaders te blijven. Binnen Zutphen speelt externe veiligheid bij een aantal risicovolle inrichtingen en transportaders waarover vervoer van gevaarlijke stoffen plaatsvindt. Bij deze risicovolle activiteiten bestaat een spanningsveld tussen veiligheid en de (toekomstige) ruimtelijke situatie. Deze beleidsvisie externe veiligheid geeft voor dit spanningsveld richting aan een integrale aanpak tussen ruimtelijke ordening, economische ontwikkelingen en hulpverlening.

De gemeente Zutphen streeft naar een verantwoord evenwicht tussen risico's en de behoefte aan de activiteiten die de risico's veroorzaken. Uiteraard verbindt de gemeente zich aan de wettelijke verplichtingen. Hiernaast worden op diverse aspecten beleidslijnen benoemd. Zo richt de gemeente zich wel op het stimuleren van bedrijvigheid maar niet op het aantrekken van bedrijven met een PR 10-6 contour buiten de grens van de inrichting.

In het landelijk gebied accepteert de gemeente een minder streng veiligheidsregime dan in woongebieden. De beleidspunten vallen uiteen in de navolgende zaken.

In het landelijk gebied wordt de uitbreiding of nieuwvestiging van Bevi-inrichtingen niet toegestaan. Een uitzondering geldt voor de uitbreiding van een bestaand Bevi-bedrijf of de vestiging van een LPG-tankstation (of daarmee vergelijkbaar bedrijf, zoals een LNG-tankstation) onder de volgende voorwaarden:

- er is sprake van een gunstige aanvoerroute indien regelmatig aanvoer van brandbaar gas nodig is;
- de relevante contour voor het plaatsgebonden risico (PR 10-6 contour) ligt niet over een perceel van derden waar een (beperkt) kwetsbare object is toegelaten;
- de risicozones die zijn aangegeven bij de ambitie voor bijzonder kwetsbare objecten, liggen niet over een al dan niet geprojecteerd bijzonder kwetsbaar object;
- het invloedsgebied ligt niet over een (geprojecteerd) woon- of gemengd gebied.

Andere stationaire risicobronnen kunnen worden toegestaan onder de voorwaarde dat wordt voldaan aan relevante veiligheidsafstanden.

Voor toename van het groepsrisico door toename van het aantal personen in het invloedsgebied of veroorzaakt door ontwikkeling of verandering van een bestaande bron geldt de oriëntatiewaarde als grenswaarde, uitgaande van de populatie in de geprojecteerde situatie conform de maximale mogelijkheden van het bestemmingsplan.

Overschrijding van de oriëntatiewaarde van het groepsrisico wordt dus niet geaccepteerd. Een toename dient altijd te worden verantwoord.

4.6 Gezondheid

Rijksbeleid

Het RIVM en het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport zijn de belangrijke actoren op het gebied van gezondheid. Sinds het eind in 2014 van de Nationale Aanpak Milieu en Gezondheid, bestaat geen beleid meer dat uitsluitend gericht is op de leefomgeving. In het kader van de gezondheid zijn separate onderzoeken uitgevoerd. Het onderzoek over de gevolgen van bestrijdingsmiddelen 'Blootstelling Omwonenden' van het RIVM (2018) is hier een voorbeeld van. Het Rijk heeft besloten om dit thema aan de verschillende facetten van de Omgevingswet toe te voegen. De belangrijkste doelen van de Omgevingswet zijn het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit voor inwoners en het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften (artikel 1.3).

Uit deze omschrijving blijkt dat er steeds meer aandacht is voor het aspect gezondheid. De nieuwe omgevingswet richt zich hierbij op onder meer:

- een gezondere leefomgeving (bijvoorbeeld levensloopbestendig wonen, meer bewegen, sociale veiligheid, ontmoeten, groen, gezonde lucht, geluidkwaliteit);
- het verminderen van gezondheidsverschillen.

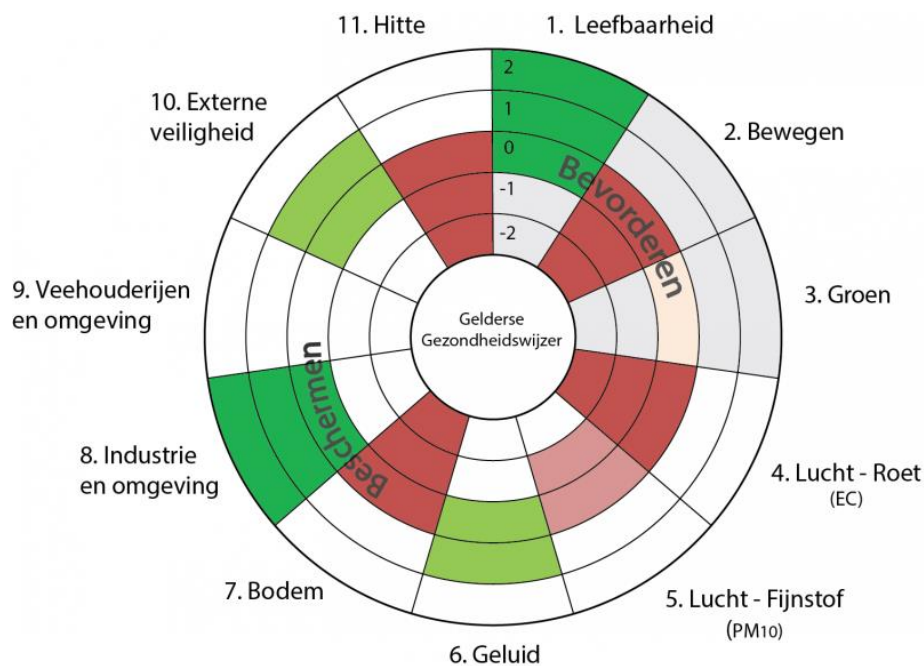
Een gezonde leefomgeving is een leefomgeving waar inwoners zich prettig voelen, die uitnodigt tot gezond gedrag en zo min mogelijk negatieve invloed heeft op de gezondheid. De nieuwe Omgevingswet biedt kansen om een gezonde leefomgeving in de gemeente te bevorderen, mede door een integrale werkwijze.

De toenemende integraliteit, die bij de invoering van de Omgevingswet ook wettelijk wordt vastgelegd, biedt meer afwegingsruimte voor gemeenten. Hierdoor kunnen gemeenten hun eigen ambities bepalen voor een gezonde leefomgeving.

De leefomgeving heeft positieve effecten op de gezondheid van inwoners. Dat geldt in de eerste plaats voor de *fysieke leefomgeving*: een aantrekkelijke en goed ingerichte leefomgeving stimuleert een gezonde leefstijl met voldoende beweging. Wie in een groene omgeving leeft, voelt zich gezonder en bezoekt minder vaak de huisarts. Bovendien verminderen groen en water de gevolgen van klimaatverandering, zoals wateroverlast en hittestress. Maar ook de *sociale leefomgeving* speelt een rol. En ten slotte zijn milieufactoren zoals geluid en lucht van invloed op gezondheid. In het buitengebied spelen hiernaast door de aanwezigheid van agrarische bedrijven infectieziekten een rol. Het gaat dan zowel om de gezondheidsrisico's van bestrijdingsmiddelen bij de teelt van gewassen als de gezondheidsrisico's van infectieziekten die overdraagbaar zijn van dier op mens.

Provinciaal beleid

De Gelderse Gezondheidswijzer is een instrument dat momenteel in opbouw is dat informatie kan bieden over de aspecten die bijdragen aan gezondheid. Dit instrument onderscheidt 11 aspecten die een rol spelen bij gezondheid.

Voorbeeld van een onderzoeksresultaat

De Gezondheidsmeter biedt gemeenten aan handvatten om het begrip 'gezondheid' te concretiseren in haar omgevingsbeleid of ruimtelijke plannen.

Er bestaan momenteel geen specifieke normen voor het aspect gezondheid.

5 Overige onderwerpen

5.1 APV en andere verordening

De vertaling van de verordeningen in het omgevingsplan Landelijk gebied vindt plaats aan de hand van de navolgende uitgangspunten:

- de regeling heeft betrekking op de fysieke leefomgeving, regels die zien op gedrag van inwoners dan wel betrekking hebben op de openbare orde of exploitatie van bijvoorbeeld horecavestigingen worden niet opgenomen in het omgevingsplan;
- daar waar de burgemeester bevoegd gezag is, wordt de regeling niet opgenomen in het omgevingsplan;
- de regeling moet betrekking hebben op het landelijk gebied en niet uitsluitend van toepassing zijn binnen stedelijk gebied;
- financiële bepalingen, zoals subsidieregelingen, worden niet overgenomen in het omgevingsplan;
- daar waar functies aan locaties worden toegekend in de verordeningen, komen deze terug op de verbeelding van het omgevingsplan;
- naar onderliggend beleid wordt verwezen met een zogenaamde wetsinterpreterende regeling;
- er vindt geen inhoudelijke wijziging van de regels plaats.

Naast de verordeningen die reeds eerder in voorliggend werkdocument zijn behandeld, worden uit de APV de navolgende onderwerpen meegenomen in het omgevingsplan:

Onderwerp	Uitvoeringsbesluit	Beleidsregel
Bruikbaarheid ten aanzien van de weg: Plaatsen voorwerpen op een openbare plaats in strijd met publieke functie Omgevingsvergunning voor aanleggen, beschadigen, veranderen weg Omgevingsvergunning voor maken veranderen uitweg	Nadere regels vergunningvrije voorwerpen	Besluit vergunningvrije voorwerpen op openbare plaatsen Nadere regels voor het vergunningsvrij gebruiken van een openbare plaats of een gedeelte daarvan anders dan de publieke functie daarvan Beleidsregels voor het plaatsen van een berrmonument en /of gedenksteen in de openbare ruimte Beleidsregel tijdelijke reclameborden Regeling abri-reclame Regeling lichtmastreclame Regeling rotonde-reclame
Veiligheid op de weg: Voorzieningen voor verkeer en verlichting		Parkeernota 2012 Beleidsregel beoordeling aanvragen voor oplaadpalen op openbaar terrein gemeente Zutphen 2015 Beleidsnotitie openbare verlichting 2014-2019 Uitvoeringsplan VCP
Maatregelen ten overlast en baldadigheid: Plakken en kladden Loslopende honden		Beleidsregels Aankondigingsborden Beleidsregel tijdelijke reclameborden Aanwijzingsbesluit losloopgebieden honden Aanwijzingsbesluit bedelverbod Notitie graffiti-beleid
Vuurwerk: Ter beschikking stellen van consumentenvuurwerk tijdens verkoopdagen		
Geluidhinder en verlichting: Aanwijzing collectieve festiviteiten Kennisgeving incidentele festiviteiten Verboden incidentele festiviteiten Onversterkte muziek Overige geluidhinder		Nota bouw-/sloopwaaai en trillingen 2015-2025
Kamperen buiten kampeerterrinen: Recreatief nachtverblijf buiten kampeerterrinen Aanwijzing kampeerplaatsen	Aanwijzingsbesluiten kampeerautoplaatsen en nachtvislocaties	

Onderwerp	Uitvoeringsbesluit	Beleidsregel
Parkeerexcessen: • Begripsbepalingen • Parkeren van voertuigen van autobedrijf e.d. • Te koop aanbieden voertuigen • Defecte voertuigen • Voertuigwrakken • Kampeermiddelen • Parkeren reclamevoertuigen • Parkeren van grote voertuigen • Parkeren van uitzichtbelemmerende voertuigen	• aanwijzingsbesluit parkeren grote voertuigen	• Parkeernota 2012
Venten: • Begripsbepaling • Ventverbod • Vrijheid van meningsuiting		Vent- en standplaatsenbeleid
Standplaatsen: • Begripsbepaling • Standplaatsvergunning en weigeringsgronden • Afbakeningsbepalingen		Vent- en standplaatsenbeleid
Openbaar water: • Voorwerpen in op of boven openbaar water • Ligplaats woonschepen en overige vaartuigen • Aanwijzingen ligplaats • Verbod innemen ligplaats	• Aanwijsbesluit ligplaatsen woonschepen	
Crossterreinen en gemotoriseerd en ruiterverkeer in natuurgebieden: • Beperking verkeer in natuurgebieden • Voorschriften natuurgebieden en andere terreinen		• Voorschriften recreatiegebied Bronsbergenmeer • Voorschriften IJsseluiterwaarden